

ՐԱՏԵՒԻՄԱ

RAHNUMA

Tel. Washington Heights 7-7128

A BI WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 165 Audubon Avenue, New York, N. Y.

Entered as second-class matter Aug. 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Mar. 3, 1879.

Vol. XIII, No. 7, April 18, 1931

Ճիւտ 13, Նո. 7, Ապրիլ 18, 1931

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՀԱՐՊ ԻԼԷ ՄԻ, ՍՈՒԼԷ ԻԼԷ ՄԻ

ՄԻՒԼԻ Իտէալը՝ հարաւ իլէ մի, Եօգսս սուրհ իլէ մի իճրա օլունաճադ տըր: Պու խուստատա արամըզտա պէլլիճէ իքի էֆրէար ճարի տիր: Պիր Ֆիքրէ կէօրէ պիղ միլլէթճէ պաշտան վուրուլուպ եէրէ սէրիլմիլ պիր քիմսէ կիպի իղ, իմտի պիպիմ իլք իշիմիլ քէնտի քէնտիլիլ պուլուպ, Եաշայա պիլմէք տիր: Պունըն իշիլն իսէ պիղ սուրհա, ասայիլէ միւսթաճ իղ: Պիգիմ կիպի տիւննանըն տէօրթ րիւզկէարընա՝ տաղիլը՝ Նլան՝ պիր գալմըն պու փէրիշանիլթտէն գուրթուլուպ՝ առէմ աղըլլը Եաշայապիլմէսի վէ պու միւսթէլիֆ մուսիթլէր արասընտա նէմա պուլմասը իշիլն սուրհ ու սէլամէթ իլք շարթ տըր: Գէնտի արամըզտա, պիրատէրլէր արասընտա սուրհ ու մուհապպէթ վէ արալարընտա Եաշամաղա մէճպուր պուլունտուղումը միլլէթլէր իլէ սուրհ վէ հիւսն ի րիւղա օլմատըզճա պիղ պիլի պուլաճայըլ: Պիրիլիլէրիլմիլէ տօղրու պիրատէրանէ մուհապպէթ միլլի հիսսիյաթըմըլ պէսլէր, գօնշուլարըմըլ տօղրու հիւսն ի րիւղա անլէրին հիւսն ի թէվէճճիւհիւսիւ պազի սաղլայարադ նէմա պուլմադ իշիլն էօնիլմիլէ կէնիլ մէյտան աշար: Պինսէն ալէյհ հէր թարաֆըլ սուրհ ու սէլամէթէ միւսթաճ լղ: Պու Ֆիքրտէ պուլունտանլար հաթթա քէնտի տիւլմէնլէրի ալէյհիւտէ պիլլէ ինթիլգամ րուհու պէսլէմէք իսթէմէզլէր: Զիրա ինթիլգամ րուհու պիլիմ նէմամըլա իրտմէթ էթմէտիքտէն մատա, շու աճիլ վէ տիւլիլն հալիմիլտէ պիլիլ իմքէանսըլլար էօ-

նիւնտէ եէր տիւլէտիր:

Տիկէր Ֆիքրտէ պուլունտանլար իսէ, միլլի իտէալ տէյու միլլի վաթանըն էսարէթտէն զուրթուլուպ, շիմտիքի տար հուտուտտան աղատ վէ միւսթադիլ պիր միլլէթ մաղամընտա միլլէթլէր արասընտա տուրապիլմէսիլն կէօղլէրի էօնիլնէ ալմըլ օլուպ, պիլլիլն մէրաղլարընը պու իտէալըն իճրասըլ էօնիլնտէ տուրան մանիլէրի զալտըրմադ ճիհէթիլնէ տէօնտէրմիլ տիրլէր: Պու մանիլէրի իսէ իքի պէօնիլք գօնշու տէվլէթլէր օլտուղունտան քէնտի տէրուլէրիլնտէ անլէրէ տօղրու առալէթ վէ ինթիլգամ տիւլղուսու պէսլէմէյէ մէճպուր պուլունտուլար: Վէ պու մանիլէրի Եալընըլ պաշտըլա գալտըրմաղըլըն՝ իմքէանսըլ օլմասընա նաղարէն, անլէրին պաշգա միլլէթլէր թարաֆընտան թէարուղա մարուղ օլմալարընա միւսթաղըլ տըրլար: Եանի քէնտի միլլի իտէալարընըն իճրասըլ իշիլն հարպա իհթիյաճ՝ կէօրիլլէր: Օ հարպ իսթէր Գիւրտ իլէ օլուն իսթէր էվրօփա տէվլէթլէրի իլէ օլուն: Պունուն իշիլն տէ պիլնէֆս միլլէթիլմիլ էֆրատը արասընտա առալէթ վէ ինթիլգամ հիսսիլնի պէսլէմէյէ չալըլըրլար վէ պու իտէալա մուսթալիֆ կէօրիլնէն հէր պիր հարաքէթի միլլի հիսսիյաթա մուղայիլ թէշէպպիւս տէյու կէօղէտիլ՝ անա դարըլ իշիլլէր:

Արամըլտա պու իքի միլլի իտէալըն վէ պու իքի Ֆիքրիլն պուլունտուղու մալլամ տիր, պիրի Ֆէրտի վէ միլլի նէմա թալպ էտիլ՝ սուրհ իլէ օլմաղստէ տօղրու իշիլն, տիկէրի շիմտիքիլնտէն վասի հուտուտ տալիլէսիլնտէ միւսթադիլ պիր միլլի վաթան էլտէ էթմէք իշիլն հարպ-

ճուղին հիստորիայի պատմության ճանաչման համար։ Պոլսի լարտան հանկիտի փահա գիյատե Կապուլ տըր Կ վե տահա գիյատե Թէշվիդ վե Թէրվիճի տէյեր։

Միլլի հայաթըմըդ իշխան պու կիւն սուլհա՝ մը հոգւոյ հարպա՝ մը միւհթաճ ըզ։

Պու մէսէլէյի տիւշիւնիւրքէն էն էվվէլ շու պիր հազիդաթը նազար Ը իթիպարա ալմալը իզ։ Մէտէնի տիւնեա շու կէջէն ճիհան մուհա-րէպէսինտէն Թ գապար գիյան չէքտի վէ Թէք-րար պիր հարպ վուգու պուլպա անըն իրապ է-տէճէյի Թաիւրիպաթըն ազամէթինտէն օ դաւնար գորգուճօր քի էն պէօյիք տէվլէթլէր պիւլէ հարպ սէօղիւ էթմէք պիւլէ իսթէմէյօրլար ճիւմ-լէտի պիրտէն, «Սուլհ, սուլհ» տէյու նիտա է-տիյօրլար։ Մաազ Ալլահ պիր ումուճի հարպ տահա օլաա եօճ մը, հէր քէս՝ օրտուլար գըրը-լըր տէյու տիւշիւնիւրքէն, իլա միւլէթլէր մահվ օլուր տէյու գորգույօրլար։ Էօքէլէր իս-րապ օլուր տէյու գորգույօրլար, իմին քէշֆ էյլէտիլի գուվլէթլէրին Թաիւրիպաթը նէթի-ճէսինտէ պիւթիւն մէտէնիյէթին դարգ օլաճա-դընտան իսվֆ էտիյօրլար։ Վէնէղիլուս հարպըն էօնիւնիւ ալմազ իշխան Թա էնգարէյէ գապար կէթտի։ Ինկիլթէրա Հիւտիսթանտա պիր իս-թիւլ գուհուր էթմէսին տէյու կէօմլէթիլ փէյ-գամպէրի, Կանտիլի, Լօնտրայա տալէթ էյլէ-տի, Ֆրանսա Իթալիա իլէ իթիւլաֆա կէլտիլէր։ Պիւթիւն մէտէնի տիւնեա սուլհըն տէվամընա չալըլօր։ Պու ահվալ արաւընտա էվրօփա փօլիթիգասընտա էրմէնի մէսէլէսինին էն ճիւզի օլսուն պիր եէր Թութաճաղընը մէմուլ էթմէք քիւր Ը ազիլ տէյիլ տիր։

Շայէտ, հէր մէմուլա գարըր էվրօփա փօլի-թիգասը գարըշաա վէ էրմէնիսթանըն գօնշու-սու օլան տէվլէթլէր պիր Թազըմ միւլէթլաթա օղրասալար պիւլէ, պիր գըսմը շարգտա, պիր գըսմը դարպտա տաղըլմըջ օլուպ՝ պիրի պիր-լէրինտէն պիւլլէրէն միլ ուզագտա օլան էրմէ-նիլէրին մուհաֆազա ի վաթան եա իհագգ Ը հագգ իշխան միւլթէֆիք վէ միւլսսիր պիր սու-րէթտէ իշլէյէպիւլէնէթլէրին մէմուլ էթմէք հիշ պիր ազլ Ը սէլիմին Թէճվիդ էտէճէյի պիր շէյ տէյիլ տիր։

Շուներ տա պիւլմէլի իզ քի, էրմէնի կէնճլէրի վէ կէլէճէք նէսլ Թէտրիճէն պու կիպի յեղա-փոխական մէսէլէլէրտէն պիւզգարուր սօղույա-ճաղար վէ պուլուլուտուլարը մուհիթին Թապի-տթընա կէօրէ քէնտի իտէալարընը Թէպտիլ վէ Թապիլ էտէճէթլէր տիր։ Անլէր էճտատարընը

տիւշար օլտուղու ֆէլաքէթլէրի ունուտաճա-լար վէ միլլէթիմիդին ճան տիւշմէնլէրինէ գար շը աշնի աճը հիստորիայի Թաշըյամայաճաղար տըր։

Հէմ տէ պէք խաթըր էտէլիմ քի առապէթ վէ ինթիգամ հիսսի նէ ֆէրտլէրի, նէ գալմ-լարը եիւքալտէն վէ հագիդի մանատա գուվ-վէթլէնտիրէն պիր գուվվէթ տէյիլ տիր։ Պու հիսս ինսան բուհուլու տարալտըր վէ մանէվի-յաթընը գըրար։

Կէջէն կիւն պիր կազէթատա չէօյլէ պիր ի-պարէյէ րասթ կէլտիք.— «Էկէր Թիւրքլէր իս-սիմլէրի օլան էրմէնինին քէնտի վաղիյէթինի Թէպտիլ էտիպ աթըր քէնտինէ (եանի Թիւրք-քէ) միւլէթլաթ չըգարմամասընը իսթէյօր իսէ, էվվէլա քէնտիլէրին քէնտի վաղիյէթլէրին տէ-յիշիպ՝ անլէրին հագգ վէ հայաթի օլան Թա-լէպլէրինի վէրմէլի տիրլէր։ Եօք իսէ Թիւրք-լէր պու մէսլէթլէրինտէ տէվամ էթտիլէրի միւտտէթճէ Հայլար էլլէրինտէն կէլտիլ տէ-րէճէտէ Թիւրքլէրէ միւլէթլաթ չըգարմագտա տէվամ էտէճէթլէր տիր։»

Մուհարիրլէրիմիդին պու նէվ իպարէլէր հագմալարընտա պէօյիք պիր մահգուր եօք տըր, լաքին կէնճլէրիմիդին պու նէվ զիհնիյաթ վէ հիսսիյաթլա եաշամալարը քէնտիլէրէ իսյր էթմէք, կէնճլէրիմիդ պու հիսսիյաթլա եիւք-սէլմէզլէր։

Իմտի պիլիմ էֆըհարըմըճա պիլ քէնտի միլլի իտէալմըզըն իճրասընը հարպտա վէ եէ-նի ինդիլապարտա տէյիլ, իլա սուլհ ու սէ-լամէթտէ արամալըլը, վէ պուլըն իշխան տէ պաշ նիշանկեհաճըմը ֆէրտէն վէ միլլէթճէ նէ-մա,— իզթիսատի նէմա, ֆիլիդի նէմա, ազիլ նէմա վէ բուհի նէմա,— օլմագ կէրէք տիր։ Կէնճլէրիմիդտէն պուլըն մէմուլ էտիյօր ըզ։

Մարուֆ ալիմ Այնլիթայն պու սօն տէֆա Ամէրիգայը զիյարէթինտէ իրատ էթտիլի նուլթըլարտա ումուճի սուլհ մատտէսինտէն պահա էթտիլի սըրալարտա միւլէրէրէն իտ-տիա էյլէտի քի սուլհու Թէէմին էտէճէք օլան գուվվէթ նէ փարլամէնթլէր, նէ սիյասիյուլ տըր, անճագ առի էհալինին եիւզտէ Զսի սուլհ զէմանընտա, արթըք տիւնեատա հարպ օլմամա սընը վէ քէնտիլէրին հարպա կիւլմէյէճէթլէրի-նի գարար էտիլլէրտէ սուլհ Թէէմին էտիլիլ։ Պու սէնէնին Յարուլիւն Զատիկի ազլամընտա նիւ Եօրգտա պիր չօք գուլպարըն վէ շիրքէթ-լէրին ազլարընտան իպարէթ պէօյիք պիր

միթինկ ազոտ էտիլերէք Այնչթանըն պու թավ-
սիյանինի քէնտիլերճէ պիր մէսլէք իթթիխազ
էտիլ անըն իճրաթա չըգարըլմասընա գարար
վէրմիշլէր տիր:

Մէտէնի տիւնեա կէնճլէրի սուլհ իշիւն պու
գատար ճիտտի պիր սուրէթտէ իշլէր իքէն,
պիղիմ մաղտուր միլլէթիմիղէ սուլհ անլէրտէն
ղիյատէ լազըմ իքէն՝ պիղիմ կէնճլէրիմիղին պու
պապտա պիգայտ պուլունմալարը պէրաքս միւ-
լի իտէալարը իշիւն հալա հարպա իմիտ պաղ-
լամալարը գաթիյէն թէճվի էտիլէմէզ:

Իմտի հարպ իլէ տէյիլ, սուլի իլէ:

Յ. Գ. Գ.

ՄԱՄԷԼԹԵՅՆ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Մէգըիւր խաթախանէ հազգընտա պու ա-
րատա իբի թահրիրաթ գապուլ էյլէտիք: Պի-
րինտէ Պրն. Յակոբ Մանուէլեան խասթախա-
նէնին 1930 Ապրիլ 8 Բահնիւմատա նէշր օլունան
պիլանչասը իլէ ումումի րափորթ արասընտա
Մ. Կէրթմէնեան էֆէնտիինին կէօնտէրտիյի մէպ
լազճա պիր Փարզ պուլունտուղունը, պինսէն
ալէյհ միւհասէսէ ի մէգըիւրէնին հիսապաթը-
նըն թէտգիդէ միւհթաճ պուլունտուղունը իս-
տիա էտիյոր:

Պաշգա պիր մէնպատան ալտըղըմը մալիւ-
մաթա կէօրէ, միւհասէսէ ի մէգըիւրէնին սու-
րէթ ի խտարէսինէ տաիթ պաղըլմար թարաֆըն-
տան սէրտ էտիլէն մուսիսէգաթ խուսուսի պիր
գոմօսիօնա թէվտի էտիլմիշ օլուպ՝ հէյէթ ի
մէգըիւրէ պու եազընտա քէնտի րափորթընը
վէրմիշ տիր: Պու գոմօսիօն խասթախանէնին
կէօրտիլիւ վէ կէօրմէքտէ օլտուղու հիւսն ի
լըտմէթի թաղտիր էթմէքլէ պէրապէր, հիսապ
տէֆթէրլէրինին միւնթազամ օլմատըղընը տա
պէյան էթմիշլէր տիր:

Պու արատա խասթախանէնին իքատընըն
էքսիլմէքտէ օլտուղու տա պիր էմր ի վազը օ-
լարազ պիթթապի անըն մէվճուտիյէթի թէհլի-
քէյէ տիւշմիւշ տիր:

Պու եազընլարտա Տօգ. Պարթըն վէ Նիյր
Իսթ Բիլիֆ առէմլէրինտէն պիրիսի օրայը զի-
յարէթ էթմիշ օլուպ՝ անլէրին թափսիյէսի պու
նըն խտարէսինի Փրէգպիթէրիյըն Միշըն Պօր-
տընա տէվըր էթմէքլէք օլմուշ տիր: Օ թաղտիր-
տէ Տօգ. Պարթըն պունըն իշիւն 10,000 տօլար
պիր մուսվէնէթ էլտէ էտէպիլէճէյինէ տէ իւ-
միտ կէօսթէրմիշ տիր:

Էլպէթ պէօյլէ պիր միւհասէսէնին իւշ էր-
մէնի րէիս ի րուհանիլէրինին խտարէսի ալթըն-
տա տէվամ էթմէսի պիղիմ միլլի հիսսիյաթը-
մըզա տահա խօշ կէլիւր իսէ տէ, պու նէվ թէ-
չէպպիւսլէրին մուվաֆֆազիյէթի՝ արգասըն-
տա տուրաճազ իգթիսատի գուվվէթէ մէրպուրթ
պուլունտուղունտան միւհասէսէնին միլլէթ-
տաշարըմըզա իֆա էտէճէյի պէօյիւք խըտմ թ
հիսապա ալընարազ պիղճէ անը մէգըիւր Պօր-
տըն խտարէսինէ տէվըր էթմէքլէք էն մազուլ
պիր մէսլէք տիր:

Պու խասթախանէնին հիսապաթ վէ իտա-
րէսինտէ պաղը նօգասնլարըն պուլունդմասը պիր
ճիհէթլէ թապիի տիր- Անլաշըլան իշին մէսու-
լիյէթինին պէօյիւք պիր գըսմը պիր Փէրտ իւ-
զէրինէ տիւշմիւշ օլուպ՝ անըն տա տիկէր մէ-
մուրիյէթինին վազիֆէլէրի իլէ պէրապէր պու
աղըր խըտմէթի տէ հէր ճիհէթլէ միւքէմմէլ եա
փապիլմէսի գապիլ տէյիլ տիր: Իմտի պիղճէ
տիկէրլէրին պու գուսուրլարը Փէվզ էլ առէ
պէօյիւք կէօսթէրիպ նալայըզ մազսէտլէրէ
աթֆ էթմէլէրի տօղրու օլմատըղը կիպի շիմ-
տիքի միւտիրինին տէ պու գատար մէսուլիյէթ-
լէրի օմուղլամազա խըրար էթմէսի հաիզ օլա-
մազ: Իմտի հիսսիյաթա գափըլմազըղը պիր
թարաֆա գօյարազ, իշին խաթըր վէ խայրը ի-
շիւն անը պաշգա խտարէյէ թէսլիմ էթմէք էն
մազուլ պիր թարիզ սայըլմալը տիր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

«ՊՈՒՆՏԱՆ ԶԻՅԱՏԷ ՊԻՐ ՔԻՄՍԷՏԷ

ՄՈՒՀԱՊՊԷԹ ԵՕԳ ՏԸՐ»

Սան Ֆրանսիսգօտա 60 սինինտէ գէքի,
պէնկին վէ կէնիշ իշ սահիպի պիր ալօգաթ վար
իտի: Քէնտիսի պէքեար օլուպ՝ Սամ իսմինտէ
փէք սատըզ չինլի պիր խըտմէթճիսի վար ըտը:
Պունլար օն պէշ սէնէ տիր պէրապէր եաշամըշ
օլտըղլարընտան պիրի պիրլէրինի էյի թանըր-
լար իտի, վէ Սամ՝ էֆէնտիսինին հէր իհթի-
յաճը իշիւն նասըլ թէտարիքեաթտա պուլու-
նաճաղընը փէք ալա պիլիւր վէ հէր իշի էն էյի
պիր սուրէթտէ իճրա էտէր իտի: Սամ քէնտի-
սի կիւզէլ կիլինիր վէ էֆէնտիսինին էլպիսէսի-
նէ, թաամընա, իսթիրահաթընա փէք տիգըաթ-
լէ խըտմէթ էտէր իտի: Եինէ տէ էֆէնտիսինին
հիշ պիր իշինէ միւտաիսլէ էթմէզ, հիշ պիր

չէյտէն թէչէքքի էթմէզ վէ պիր կէօնէ կիւճ-
յիւք չըզարմաղ իտի: Սամ էֆէնտիսինէ վէ է-
ֆէնտիսի տէ Սամա քեամիլէն եափըշմըշ իտի-
չէր: Այտա Սամա 100 տօլար վէրիւր վէ միւթէ-
նէվլի ֆուրսաթլարտա օնա հէտիյէ վէ էքրամ
էթմէյի ունութմաղ իտի: Սամ տա էֆէնտիսի-
նէ խըտմէթ էթմէյի պիր իմթիյաղ աոտ էտէր
իտի:

Պիր սապահ Սամ էֆէնտիսինին գատէհինէ
դահվէ գօր իքէն, փէք սաքին պիր սուրէթտէ,
«Կէլէն հաֆթա սէնի թէրք էտէճէյիմ, պէնիմ
եէրիմէ սանա էյի պիր խըտմէթճի պուլաճա-
ղըմ» տէտի:

Ավօզաթ դահվէ գատէհինի սօֆլա իւզէ-
րինէ գօյուպ Սամըն եիւղիւնէ պազուր: Սամ
ճիտտէն սէօյլէյօր իտի, շազա էթմէյօր իտի:

«Պէնի պրազաճազսըն, հէ': Կէօրիւնիւյօր
կէչէն կիւն պուրա կէլէն Տօգ. Սանտըրս սէնին
նէ խազինէ օլաղըրնը սնլատը: Տիվանէ օլմա.
սանա այտա 150 վէրիւրիմ: Պիր տահա պէօյլէ
սէօզ սէօյլէմէ» տէտի ավօզաթ:

«Կէլէն հաֆթա Զինէ կիտիյօրըմ» տէտի
Սամ:

«Ա': Օրատա էվլէնէճէքսին հէ': Փէք ա-
յա, գարընը ալ, իքի այտան պուրայա կէլ: Ի-
թիրազ էթմէմ: Պուրատա գարըն իչիւն տէ եէր
մար: Պէն փասափօրթընը չըզարըրը րմ: Մէրազ
էթմէ» տէտի էֆէնտիսի:

«Պէն կէլէն հաֆթա Զինէ կիտիյօրըմ: Փա-
սափօրթա լուզում եօգ: Կէրի կէլմէյէճէյիմ»
տէտի Սամ սաքին պիր թալը էլէ:

«Վալլա'հի կիթմէյէճէքսին» տէտի ավօ-
զաթ:

«Վալլա'հի կիտէճէյիմ» տէտի Զինիլի:

էֆէնտի վէ խըտմէթճի էօմրլէրինտէ իւք տէ
ֆա օլարազ պիրիպիրլէրինէ պէօյլէ պիր լիսան
գուլլանմըշ իտի: Ավօզաթ սանտալիասընա տա-
յանարազ, «Սամ, պանա աֆվ էյլէ: Պէօյլէ
սէօյլէմէմէլի իտիմ: Սէն պէնիմ քէօլէմ տէյիլ
սին: Հուրը սըն: Լաքին պէն սանա նէ' եափ-
տըմ, նիչի'ւն պէնի թէրք էտիյօրսըն» տէտի:

«Նիչիւն կիտէճէյիմի սէօյլէմէմ. կիւլէր-
սին»:

«Ուայր, կիւլմէմ»:

«Կիւլէրսին»:

«Ինան քի կիւլմէմ»:

«Փէք է'յ. սէօյլէյիմ: Զինէ էօլմէյէ կիտի-
յօրըմ»:

«Պօ'շ սէօզ. էօլմէք իսթէյօր իսէն, պուր-
տա տա էօլէպիրլիւրսին»:

«Տէօրթ հաֆթա, իքի կիւնտէն էօլէճէյիմ»:

«Նէ' տէյօրսըն»:

«Պիրատէրիմ մահպէստէ տիր: Օ կէնճ տիր,
26 եաշընտա: Պէն 50տէ իմ: Անըն գարընը վէ
պիր մապում չօճուղու վար: Զինտէ իտամ էտի-
լէճէք պիր աոէմին եէրիճէ, օլ ֆամիլեատան
քիթ օլուրսա օնու գապուլ էտէրլէր: Պէն Զինէ
կիտիյօրըմ: Փարամը գարտաշըմա վէրէճէյիմ:
Օ եաշայաճազ, պէն էօլէճէյիմ»:

էրթէսի կիւն քէնտիսին եէրիճէ պաշգա պիր
Զինիլի խըտմէթճի կէլտի: Սամ էլվէտա պիրլէ
տէմէյէրէք նապէտիտ օլտու: Զինէ կիթտի, վէ
տէօրթ հաֆթա իքի կիւն սօնրա քէնտիսի իտամ
էտիլտի. վէ պիրատէրի ազատ պրաղըտը:

Ավօզաթ պազէն եէնի խըտմէթճիյի, Զար-
լիյի, չաղըրըրքէն, ունուտուր «Սամ» տէր ի-
տի: էօյլէ սըրալարտա եիւրէյինտէ պիր սըղըլ-
թը հիսս էտէր իտի իսէ տէ քիմսէյէ պիր շէյ
տէմէյի իտի:

«Պիքըն»տան

ՍԱՐԱՎԱՐԺՈՒՀԻ ԳՐԱՍԱԾԳԵԱՆ

Կէչէն կիւն Ատանա Միսիօնէրլէրինտէն Տօգ.
վէ Միսիս Նիթ իլէ Կէօրիւշտիւյիմտէ Օր.Սա-
րա Գըսաճըգեանին պուլտան օն ալ մուզատ-
տէմ թարսուտա վէֆաթ էթմիշ օլտըղընը խա-
պէր վէրտիլէր:

Պուզաթ քէնտիսի թանըյանլար արասընտա
«Սարա Վարթուհի» իսմիլլէ մարուֆ իտի: Սա-
րա Վարթուհի' Մարաշըն Գարամանլը մահար-
լէսինտէն օլուպ' պիր Բրիսթիան էպէվէյնտէն
տօղմասը իլէ տինի վէ իմի թալիմ ու թէրպի-
յիյի աէպավէթինտէն ալմաղա պաշլամըշ տըր:
Մէրհումէ Մարաշ գըզլար գօլէճինին էն իւք
վէ փարազ թալէպէսինտէն օլուպ' 1887նին
Յունիսինտէ, սէնէ հիստալը իլէ օլ գօլէճին իքին
ճի մէղուկէլէրինտէն օլարազ, 22 եաշընտա շէ-
րէֆլի պիր հալտէ տիպլոմասընը ալմաղա մու-
վաֆֆազ օլմուշ իտի:

Օլ վազըթտա Մարաշ միսիօնէրը քէնտիսին'
չօճուղըրը վէ միւթէհէհիլ կէնճ գատընլարը
թալիմ էթմէք իւզրէ Միսիսէ եօլլամըշ իտի:
Իքի սէնէ օրատա գալըպ' քէնտիսին թէսլիմ օ-
լունան իշի գանաաթպախշ պիր սուրէթտէ իճ-
րա էթտիյի անլաշըլարազ թարսուս ֆրօթէս-
թան քիլիսէսի 1889 սէնէսինին Հոկտեմբերին-

տէ անը մուսուլման հալիսնաէ թարսուստա տա-
վէթ էլլէտի: Օլ վագըթ 24 հալնում օլմուլ ան-
տէն սօնրա վէֆաթընա գատար եանի 47 սէնէ
թարսուստա գալըմ վէ տախմա բուհանի վէ
ֆախտէլի իշլէրլէ մէշղուլ օլմուլ տըր: Վագաա
իքի սէնէ թարսուստ քիլիսէսինին շէօպէսի օլան
Գօգօլուգտա իշլէտի իսէ տէ, օ տախի թարսուստ
քիլիսէսինին արգուսու վէ փարասը իլէ օլան
պիր իշ իտի: Տէմէք օլուր քի պու օրիորդ 43
սէնէ պէշլէրլէթէ խըտմէթ էլլէմիշ տիր: Մէր-
հումէ սէսսիդ, սէտասըդ, շէքվասըդ իշլէյն
պիր Ալլահ իշճիսի իտի:

Մուհարէպէ ի ումումի վէ թէպիտ գէման-
լարընտա եինէ թարսուստա գալա պիլմիշ տիր:
Օլ միւտտէթտէ էլ իշի նագըլլար իշլէյրէք,
հէմ քէնտի քէնտիսինի իտարէ էլլէմիշ, հէմ տա
խի պիր թագըմ գըդ վէ կէնճ գատընլարա քէն-
տիսին օլ մարիֆէթիսի էօյրէտէրէք՝ միլլէթին
սէֆիլ պագիյէսինէ օ եօլտա պիր խըտմէթ էյ-
լէմիշ տիր:

Էնճամ էրմէնիլէրին Կիլիկիայլը պօշալթտը-
ղը կիւնտէն վէֆաթընա գատար, եանի օն սէնէ
կիպի պիր միւտտէթ, եինէ թարսուստա գալըպ,
ճինս ճինս միւնասէպէթլէր իլէ օրատա գալմա-
ղա մէճպուր օլան 50-60 էրմէնի էֆրատընա,
հիշ պիր կէօնէ ֆարգ կէօղէթմէյրէք, խօճա,
վաիդ, չօպան, միւրշիտ, հէր շէյ օլմուլ, խաս-
թալարընը զիյարէթ էլլէմիշ, էօլիւլէրինին պաշ
ուճուստա տուրուպ՝ անլէրի թէսէլի էտէրէք
պիր Գահանայ կիպի անլէրէ խըտմէթ էլլէմիշ
տիր: շէֆ պուշլարտան մատա, Սարա Վարժու-
հի շու իքի խուսուստա տախի զիքրէ լայըգ
տըր: Մէրհումէ եագըն աշրապալարընտան եար
տըմ միւհթաճ օլանլարա էլլինտէն կէլէն եօլտա
եարտըմ էթմիշ տիր: Մէսէլա. շիմտի Նիւ
Եօրքտա մէսուտ հալտէ եաշմագտա օլան պի-
րատէր գատէլէրի թարսուստ գօլէճինտէ ալ-
տըղլարը թալիմ իշիւն պիր տէրէճէ Սարա Վար
ժուհիյէ միննէթտար տըրլար: Տիկէր պիր խու-
սուս, օ գաղանտըղը փարանըն իշլիւնիլ բու-
հանի վէ խայըրխաճ մագսէտլէրէ սարֆ էլլէ-
յէն պիր միւմինէ իտի:

Պէն թարսուստա իքէն Օր. Սարանըն գա-
ղանճընըն իշլիւնի բուհանի մագսէտլէրէ սարֆ
էտէր իտիյինի պիլիլ իտիմ: Սօն վագըթտա Ա-
տանատա օլտուղուճ գէման եինէ պիր գաշ տէ-
ֆա թէպշիր ի պէշարէթ նամընա մէպլաղլար
եօլատըղը խաթըմա կէլիլ: Մէրգումէ վէ-
ֆաթ էթմէգտէն պիր սէնէ գատար էվվէլ՝ քէն-

տի միւսթագպէլ իիթիյարըղ սէնէլէրի իշիւն
էսիրկէտիյի 500 տօլարա եագըն պիր մէպլաղլը
Միսիս Նիւթէ թէպիմ էտիպ՝ մէպլաղլը մէգ-
քիւր ը էմին պիր պանգայա գօմասընը, վէ անը
սարֆ էթմէգտէն վէֆաթ էտէր իսէ, ճիւմլէսի-
նին թէպշիր ի պէշարէթ վագֆ էտիլմէսինի
թալէպ էլլէմիշ տիր: Միւմաիլէյհա տախի Սա-
րա Վարժուհինին վէֆաթընտան սօնրա մէս-
լաղ ը մէգպուրու Ամէրիգատան կէթիրտիպ՝
Հալէպէ եօլամըլ տըր: Պու 500 տօլար միւ-
թէվէֆանըն արգուսը մուճիպ իւղէրինտէ Հա-
լէպտէքի Քէմփ գալմընա մախսուս պիր քիլի-
սէ պինասը եափմագ իւղրէ սաթուս ալընան ար-
սա իշիւն վէրիլմիշ տիր: Պէօյլէճէ ուղուս սէ-
նէլէր փէք չօգ ֆէտագեարըղլա էսիրկէտիյի
մէպլաղլ՝ թամմ արգուսը մուճիպ, պիր թէպ-
շիր ի պէշարէթ պինասընա հասա օլմուլ տըր:
Շու հալտէ Օր. Սարա՝ հէր նէ գատար օնայ էվ
վէլ էօլմիշ իսէ տէ իճրա էթտիյի էյի ամէշ-
լէր վասիթասը իլէ հալա եաշմագտա վէ սէօյ-
լէմէքպէ տիր:

2. ԿԵՕՎԳԱՄԱՅՃԵԱՆ

ԵՌԻՆԱՆԻՍԹԱՆՏԱ ՔԻԼԻՍԷ ԻՍԼԱՀԱԹԸ

Պու Յունպարտա Աթինատա Եունան Աստ-
ուածարանլարընըն Փանհէլէնիք պիր Գօնկիէսի
վուղու պուլմուլ օլուպ, անտէ քիլիսէյէ տաիր
պագը մուհիմմ գարարլար վէրիլմիշ տիր: Պուն
լարտան պագըլարըն աթլիտէ քիլէր տիր:

1. Քիլիսէ խայրխաճանէ ֆաալիյէթին միւ-
քէղի օլմալը տըր: Քիլիսէ իրատլարընտան բու-
հանի մէմուրլարըն մաաշաթը վէ քիլիսէ ումու-
րունըն տէվամը իշիւն լաղըմ կէլէն մէպլաղլ ա-
լընտըգտան սօնրա պագիսի քեամիլէն խայր-
խաճ մագսէտլէրէ թախսիս էտիլմէլի տիր:

2. Սր. Սինօս՝ քիլիսէնին միւթատ մէրա-
սիմինէ միւմքին վէրթէպէ աղ վագթ վէրիպ,
պագի վագթլարընը հհալինին ունսի վէ աիլէ
հայաթլարընա ալագատար օլան մէսէլէլէրէ
սարֆ էթմէլի տիրլէր:

3. Քիլիսէ՝ Ինճիլի աաալէթ վէ Քրիսթիան
վագիֆէլէրինի աշըղ լիսանլէ հէրսընֆ էհալի-
յէ թէպշիր էտէրէք անլէրի հագգըղըղտան իհ
թիրագ էթտիրմէլի տիր:

4. Քիլիսէլէրտէ վագլար՝ տահա չօք քէրրէ
վէ ասրի էֆքեարա մուվաֆըղ խաթթ իւղէրին-
տէ իրատ էտիլմէլի տիրլէր:

5. Չօճուղլարա Քըքսթիան թալիմաթընըն

թէլգին էտիւմէսի իշին միւնասիւթ թարիւզէր
կթթիւաղ էտիւմէլի վէ անլէրին միւնթաղամ
պիր սուրէթտէ տինի խրտմէթլէրտէ պուլուռն-
մասընա տիգգաթ էտիւմէլի տիր :

6. Օրթոտօքս քիւսէնին Օրթոտօքս օլմա-
յան քիւսէլէր իլէ գործակցութիւնըն միւնա-
սիւթ թարիւզտէ տէվամ էթմէլի տիր :

7. Տիկէր քիւսէլէրլէ ունսի ֆաալիյէթ
տաիրէսինտէ գործակցութիւնը տէվամ էտէրէք
հէր կէօնէ ախլազսըզլըղա գարշը մուճահատէ
էթմէլի վէ Գրիսթիան ախլազընըն ումուսիլէ-
մէսինէ սայ էթմէլի տիր :

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՇԵՀԻՏԼԵՐԻՄԻՉ

Ապրիլ 24ինձիւ կիւնիւ միլլի թարիւսիմի-
զին էն քէտէրլի կիւնիւ տիւր : Հարպ ր ումու-
մի էսնասընտա իճրա օլունան էն տէհէթլի ճի-
նալէթին գուրպանլարը օլան չէհիտլէրիմիդին
գիքքինէ թախսիս օլունմուշ պիր կիւն տիւր : Օ
կիւնիւ միլլէթին հէր պիր ֆէրտի էն տէրին վէ
էն մուգատտէս իսթիրամլէ գիքք էլլէմէլի տիր :

Պու միւնասիւթլէ ֆիքքիմիլգտէ տօղան
լիւք մէսէլէ ատալէթէ տօղրու օլան իմանմըլ
տիր : Օ վահէթ վէ ճինայէթլէրի խայալ էլլէ-
տիքճէ, 20ինձի սարըն մէտէնի տիւնեսսընըն
կէօղլի էօնիւնտէ Գրիսթիան տէօվլէթլէրին
միւլթթիֆիլի օլան պիր միլլէթ թարաֆընտան
իճրա օլունտուղունու ախլազիւտիւքճէ րուհու-
մըլ իսհան էտէր վէ նէ՞րէտէ ատալէթ, նէ՞րէ-
տէ հազգ տէյու նիտա էտէրիլ : Չօճուգլուղու-
մուղտան պէրրու էօյրէնտիլիլ ախլազի գա-
նունլար, հազգ մէպտէլէրի եէր իլէ եէքսան օ-
լուր : Ինսան ճինայէթ, ճէգա, հազգ, ատալէթ,
ախլազիյէթ լուղէթլէրինի աղլընա ալմաղա հի
ճապ էտէր վէ էվատալարմըղա թալիմ էթմէյէ
գօրգարըղ : Աճալըլ մը՞ տրր քի պու ֆէլաքէթ-
լէր մատտի գիյանտան գիյատէ մանէվի խարա-
պիյէթ մէյտանա կէթիւմիլ տիր : Պու կիւն չօլ
գար հազգա վէ հազգըն ալտիյալը օլան Ալլահա
իմանընը զայալ էթմիլ տիր : Իմտի ինանմըլմ
մը քի հազգ եք ալըր վէ ճինայէթ ճէգատըր
գալըր :

Խա՞յր, ախլազի գաիտէլէր ֆիլիլի գաի-
տէլէր գատար շաշմաղ վէ սարսըմաղ սըրլար :
Թիւրք միլլէթի միլլի վէ շախսի օլարաղ ճէ-
գասըղ գալմատը վէ գալմաղ իտի : Նէ՞րէտէ

20 սէնէ էվլէլէրի Թիւրքիւ, Ատրիաթիքտէն
Հինտ Ովկիանոսընա էվրօփատան Աֆրիգայա
դատար եայըլան գօճա տէօվլէթ, նէ՞րէտէ օ չէն
ու մամուր պէլտէլէր քի Պօսֆօր գըլըսընտան
հիւքմ էտիլիլ վէ օրայա սէրվէթ նաղլ էտէր-
լէր իտի : Մէմլէքէթին իւլլ րուպը զայալ օլմուշ,
20-30 միլիօն եէրինէ պէշ միլիօն ֆաղիր, փէ-
րուշան, ճահիլ վէ իլլէթ վուրղունու պիր է-
հալի գալմը, չէն ու մամուր չէհրլէր խարա-
պա երղընլարընա թահվիլ օլմուշ վէ պու կիւն
ասքէրի պիր իտարէնին տէմիլ գօլլարը ալթըն-
տա կղիւմէքտէ օլան Թիւրքիւք ինլէմէքտէ
տիր :

Շախսլարա կէլինտիքտէ ասըլ ճանիլէր վէ
զաթիլլէրտէն քի՞մ գալմը տրր : Ատալէթ պի-
ղիմ անլատըղըմըղ վէ իսթէտիլիմիլ հօլտա իշ-
լէմէղ : Պիլ օնոն եօլլարընը կէօրիւպ անլալա-
մայըղ, լաքին օ իշլէր, տուրմաղ : Էրմէնի գը-
թալլընըն ասըլ միւլթիլլէրի վէ մէսուլարընտան
քի՞մ գալմը տրր : Օնլար տար աղաճը վէ գուր-
չուն իլէ հիսապ վէրտիլէր : Նէ՞րէտէ թալաթ,
էնվէր, Սախտ Հալիմ, Տօգ. Պէհաէտտին, Շա-
քիրլէր : Նէ՞րէտէ Թրապըզօնտա չօճուգլարը թօր
պաղարա տօլտուրուսլ՝ տէնիլէ աթուրան Ադ-
մի կիպի ճանիլլէր : Աօգալարտա գուրչունա
էէմ օլտուլար : Գարա Բէմալ քի Պէյ Օլլունտա
էէօրիւտիլլի վաղթ էթրաֆը տիթրէտիր իտի,
Տօգթ. Նաղլմ նամ տէօնմէ, քի գըթալըն ասըլ
միւլթիլ իտի, Շիւքրի, Ճան Պօլաթ, Ճալիւ,
օն տէօրտիւ պիր սըրայա իփէ ասըլտըլար : Նէ՞
վաղիֆիմիլ տիր քի քի՞մ աստը, նա՞սըլ օլտու :
Ատալէթ հիւքմիւնիւ իճրա էլլէտի :

Հազգա, ատալէթ իմանմըլը զայալ էթ-
մէլլիլիմ : Թիւրք միլլէթի միլլէթ վէ շախս հա-
լինտէ ճէգասընը կէօրմիւշ վէ կէօրէճէք տիր :

Գալպիմիլլէ տօղան ախէր պիր սուալ տա-
խի «Նիլ՝ չին պիլ պու պէլայա կիրիֆթար օլ-
տուլ» տրր : Սէպէպիլլէ էտէր օլմաղ : Պիլ տալի
միլլէթ հալինտէ պիլլէք պիլմէսէք պիր խաթա-
նըն եա խաթալարըն նէթիճէսինի չէքիյօրըղ :
Պիլ հալատըղըմըղ մուհիթի վէ գէմանը պիլ-
մէլլէք ատըմլար ալտըլ իսէ եինէ օ ախլազի
գանուլ պիլի սուշաղ եա պիլմէղ օլտուղունու
իշին մուաֆ թուլթմաղ իտի : Աթէշ եաղար, չօ-
ճուլ տա օլտա քէօր տէ օլտա օնա տօղունան եա-
նար : Իսթիլլալ, վաթան, հիւրիյէթ արղուսը
ալա վէ ճէլիլ տիր : Պունա քիմսէ իթիրաղ էտէ-
մէղ, լաքին օնա վասըլ օլմաղ իշին թուլթու-
ան եօլլար վէ աթըլան ատըմլար մապուլ վէ

միւմքին օրմալը իտի: Պոսիրէթ, հեռատեսիլը զտիֆէր իշիւն էն պէօյիւք պիր իսթինատ վէ մէսլէք օրմալը իտի: Ֆիքը իլէ, ագը իլէ տէյիւն արզու վէ հինսիյաթ իլէ գօշան իլլա տիւշէր:

Պու հիւն քէնտի քէնտիմիդի թէպիրիյէ իշիւն «Պիդ Թիւրքիւ էյի անլամամը իդ», «էհալլիյի էյի հազըրլայամադը» վէ «էվրօփայա իւմիտ էթտիք» կիպի պէհանէլէր ծըթայաճաթար իսէք՝ մէգարսըդ եաթան միլիօնլարճա քէմիքէլէր ֆէրեմտ իլէ պիդէ լանէթ օգուրլար: Եվվէլճէ օլան ինթալար լիզուսըդ նիւմայիշլէք, աւըլսըդ լաֆդէնլիքլէր, 600 սէնէլիք թարիխի գըթալ վէ եաղմա իլէ Վէշմիշ օլան պիր մէլլէթի իուլլանտըրաճադ, տիւշմէն էտէճէք հարաքէթ լէր շէօյլէ տուրսըն՝ հարպը ումուհիտէ ճիւմլէ զարիֆ միլլէթլէր տիգդաթ իլէ պիթարաֆ տուրմալա վէ մէվճուտիլէթիլի գուրթարմաղն չաւըշըր իքէն՝ Սփանիա, Հօլանտա, Նօրվէկիա, Շուէտ կիպի տէօվլէթլէր տիգդաթ իլէ սազընըր իքէն պիդ քեարպանա գարըշտըդ վէ ալանէն թանթանա լլէ պիր թարաֆը թիւթտըդ: Մուհաբէպէնին նէթիճէսինէ սալա թէէսիթիմիդ օլամադ իքէն եայղարա իլէ քէնտիմիդի միթթէֆիդ իլան էլլէտիք: Գաֆգանիա կէօնիլլիւլէրի, տափուլ, գուրնա իլէ եօլա չըգուրլար: Պուն չար պասիրէթսիլլիք իտիլէր: Պուշլար ճիւնայէթին պիր թանէսինի թէպիրիյէ էթմէդ, ամմա աթէշ եազար: Ֆէլաքէթ կէլիւր վէ միլիօն իլէ պիսուշլար էգիյէթ իլէ մազվէտիլէր: Նէ՞ օլա, պու արզու, իշթիրաք, պու աղասուրըդ սէվիճիլլիք իլէ պասիրէթ վէ հեռատեսիլք տէ օլա իտի: Պաղէն Խիթիրադ օքուշուր քի պիդ սօն տէրէճէ ազըլը վէ իհթիյալը օլսա իտիք պու աղիմ ֆէլաքէթ օլմայաճա՞դ մը իտի: Պիդ չախսէն օլմայաճադ իտի տէյու տիւշիւնէնլէրտէն իդ, լաքին օլաճադ տէյու Փարդ էթսէք պիլէ պու զանն հիշ պիր վազթ պիդիմ իհթիյաթսըդ լըղմըդ թէպիրիյէ էթմէդ: Հիշ տէյիւ չու թէսէլլիմիդ օլուր իտի քի պիդ սէպէպիրիյէթ վէրմէտիք:

Շէհիտլէրիմիդին պիդէ իսթար էյլէտիլի ախէր խոնուս տախի էօյրէնէճէյիմիդ տէրս տիր: Պարի պու գատար պէշլարտան սօնրա արթըդ պուլունտուղումուդ Եթիշէրտէ իհթիյաթ վէ պասիրէթ իլէ եաչամաղը էօյրէնէլիմ: Պիլէլիմ քի պիր գաչմըղըն հարաքէթի պիլթիւն միլլէթէ աքս էլլէր վէ զայրի մէսուլ չախսար վէ թէշթիլթար միլլէթին պախթը իլէ օլնաւմայալը:

Պիդ եաչալանլար վէ ալէլիսուսու, աղատ տիյարլարըն իմթիյաղարընը կէօնէնէնլէր չիւք բանըմըղը պիլէլիմ, պիդլէր օ աթէշ վէ գըլըճ իշիւնտէն կէշտիք, պէօյիւք միւզայաղատան գուրթուլլըդ, ունտթմայալըմ քի պիդտէն չօդ զիյատէ լայըդ օլանլար մազվէ օլուպ՝ մոուլար վէ եէթիմլէր պրազտըլար, օնլարա օլան Փարզըմըղը իֆա Կտէլիմ, պարի բուշլարը չադ օրտուշար:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԽՈՐՀԳԵԹ Ը ԱԼԷՄ ՓԵՐԹԵՎԼԵՐԻ

(COSMIC RAYS)

Լուղէթին հէր մանասընտա փէրթէվլէր ալմիստէ վէ գէմանընտա եաչայօրուգ: Ինկիլիգճէ Գօզմիք Ռէյգ թէսմիյէ էտիլիպ, թէրճէմէ էտիլիքտէ գուլաղա փէք իրի տօշուան իշպու փէրթէվլէր հատտը զաթընտա պիլիիպ էօրէլլէն փէրթէվլէրին էն ուֆաղը տըրլար: Ատի զիյա փէրթէվլէրինին պօյու միթ սանթիմէթրէնին Եէկիրմի պինտէ պիրի կիպի օլտուղու հալտէ, խըլգաթը ալէմ փէրթէվլէրինին էն իրիսինին պօյու անտէն օն-օն պէշ միլիօն գաթ զըսսա տըր:

Իշպու փէրթէվլէրին խըլգաթը ալէմ իսմիլլէ հատ էտիլմէլէրինին թէֆսիթի, անլէրի Ամէրիգատա թէֆթիշ վէ միլթալէա էտէն վէ իսմի չօզլարա մալիւմ օլան փրօֆէսօր Միլիքընըն պիր նազարիյէսի տիր: Պու նազարիյէյէ կէօրէ, ալէմ ու ճիհանըն տէրինլիքլէրինտէ, մէսաֆէնին սաքիթ վէ տէրէճէի հէյարէթին մութլադ սըֆըրընա եազըն էօլթէլէրինտէ, Փարզը ունտըրլարըն գէրրէլէրի՝ մատտէնին էն սատէ շէլլի օլան ջրածին (հայրօճին) զաղընըն գէրրէլէրինտէն պինա էտիլմէլէր տիրէր: Շէօյլէ քի, տէօրթ ջրածին գէրրէլէրի պիրլէշէրէք պիր հիլիլըմ գէրրէսի եափըյօրլար: 16 ջրածին գէրրէլէրի պիրլէշէրէք պիր թթուածին (օքսիճէն) գէրրէսի եափըյօրլար, վէ զայրիհա: Պու հիսապա կէօրէ խըլգաթ տէվամի պիր Փիլի օլուպ, էլ ան հէր նէվ ունտըրլար մէյտանալէլմէրտէ տիրլէր մէսաֆէնին տէրինլիքլէրինտէ:

Իլմ ի հիքմէթին վէ Այնշթայնըն պաղը մէպ Թէլէրինէ կէօրէ, իշպու Փարզը նախըրըն պիր նասը եա խըլգաթը Փիլիլիտէ խայլը մըգտար պուվլէթ թախիս էտիլիպ փէրթէվ շէլլիտէ հէր թարաֆա ինթիշար էտէր: Իշթէ պու փէր-

սաճա նազէ էտիւլէն նազարիյէյի մէյտանա կէ-
թիւմիւ տիր:

Շունու տէմէլիլիզ քի, Միւլիքըն գապար իւ-
մի նուֆուզա մալիք օլան նիւլէ հիւմէթլինասլար
քէնտիլլէ, հէմէֆքեար տէյիլ տիրլէր, վէ նիւլէ
իտտիալպընը գապուլ էթմէյօրլար: Պունլար
արասընտա, խուսուսա ինկիլթէրլանըն էն մէշ-
հուր իւլէմասընտան օլան ձիյնին մէվզիլի տըզ-
գաթա շայան տիր: Պու ճիւմլէ իլէ տէ, տօղրու
վէ հաֆէ տըր քի, պու մէսէյէյի էն տէրին վէ
էն ուզուն միւթալէա վէ թէֆթիւ էթմիւլ օլան
զաթ Միւլիքըն տըր, վէ անըն սուպուլթի թարգ-
տա կէօսթէրտիլի խուսուսաթըն եէրինի թու-
թաճադ նիւլէ, տահա էյի պիր նազարիյէ մէյ-
տանա կէլմէտիքճէ, Միւլիքընըն նօգթա ի նա-
զարընը գապուլ էթմէք իւմին բուհուսա մու-
վաֆըք տըր:

Իշպու փէրթէվլէրին քէսկինլիյինի անլա-
մադ իշիւն շունու տէմէք քեաֆի տիր քի, պաշ-
գաճա մալիւմ օլան էն քէսկին փէրթէվլէրին
սուխուլունու մէն էթմէք իշիւն 2-3 սանթիմ
զալընլըզընտա գուրչուն փէրտէսի թէքմիլէն
քեաֆի իքէն, խըլգաթ ը ալէմ փէրթէվլէրինին
սուխուլունու թէքմիլէն մէն էթմէք իշիւն 5-6
մէթրօ գալընլըզընտա գուրչուն տիվարը լազըմ
կէլիյօր: Պու հիսապա կէօրէ, սաթհ ը արզըն
հէր նօգթասընտա, գըշըր արզըն 20-25 մէթրէ
զատար տէրինլիյինտէ, վէ կէօլ վէ տէրեալա-
րըն 70-80 մէթրօ տէրինլիյինէ գատար եէրտէ
պուլունան հէր պիր շէյ իշպու փէրթէվլէրին
թէհսիլինէ պէր տէվամ մարուզ տըր:

Տօլու էլէքթրիքնիւմայը պօշալթմագտան
պաշգա պիր թէհսիլի վա՞ր մը սիւալը իշպու
աճաիպ փէրթէվլէր հազգընտա պիթթապի սիւ-
ալ էտիլի: Նիւլէր նիւլէ թասապվուլարտա
պէյան էթմիւլէր իսէ տէ, քօզմիք բէյ իւմինին
հալ ը հազըրտա կէօսթէրտիլինէ կէօրէ, պու
փէրթէվլէրին թէհսիլի սալթ տօլու էլէքթրիք-
նիւմայը պօշալթմագտան իպարէթ տիր:

Կ. Գ. ՏԱՂԼԵԱՆ

ԱՍՅՈՒՐԻՅԷ ԽԱՍԹԱՆԿՍԻՆԷ ՕԼԱՆ

ՊՕՐՃՈՒՄՈՒՋ

Խրիսթիանլըզըն Սիւրիայա հէտիյէ էյլէ-
տիլի մուճիպ ի շէրէֆ թէսիսաթտան պիրի տէ,
Փիքըրի միւվազէնէյի զայպ էթմիւլ քիմսէլէրէ
մախսուս օլան Ասֆուրիյէ խասթախանէսի

տիր: Պու նէվ խասթալարա շարգտա «Մէճնուն»
թէսմիյէ օլունտուղը, վէ նէթիճէթէն նէ ճինս
մուամէլէ օլունտուղը ամմէնին մալիւմի տիր:
Իմտի անլէրին ճիյէրսուզ ահվալի Տր. Վալտը-
մայըր նամ եէթմիւլ եաշընտա Սվիչէրալը պիր
միսիօնէր իլէ կէնճ զէվճէսիլին էլէմ վէ տուա-
սընա մատտէ օլուր, վէ անլէր իման իլէ գալ-
ըլպ մէտէնի տիյարլարը իքի սէնէ տօլաշարագ,
վէ իհթիյաճաթը ոստէ նազլիլէթլէր իլէ, ամ-
մա կէօզ եաշը իլէ նազլ էտէրէք, իանէ ճէմ է-
տէրլէր, վէ կէլիպ Պէյրութտան Շամա օլան եօլ
տա ալթը միլ ուզազլըգտա, Լիբանան տաղլա
րընա եասլանմը, վէ Պէյրութտան 400 ալպ
միւլթէֆի, 144 տէօնիւմ արագիսի օլան պիր
էիֆթիլիյի սաթուն ալըրլար: Պէօյլէճէ 1900
Օգոստոս 20տէ Եհհուտի, Իսլամ, Տիւրքիւ,
Բոււմ, Մարօնի, վէ Փրօթէսթան օլմագ իւզրէ
10 էրքէք վէ 5 զատըն խասթա իլէ խասթախա-
նէ պաշար:

Տր. Վալտմայըր տօգթօր օլմատըղը հալտէ
պէհէր սէնէ էլինէ կէչէն փարա իլէ եէնի պի-
նալար իսփարագ, միւթէնէվլի աղաճլար տի-
քէրէք, եէնի կէլէն խասթալարը թէտալի էթ-
սիլմէքլէ տօգուզ սէնէ ունուտուլմագ խըզմէթ-
լէր իֆա էթտիքտէն սօնրա վէֆաթ էյլէր (Մա-
տամասը հալա սաղ տըր):

Պատէհու պու նէվ խասթալըգլար միւթէ-
խասսիսի հալինտէ Տօգ. Ուաթսըն Սմիթհ րի-
յասէթէ թային օլունուր: Միւմաիլէյհ 21 սէ-
նէտէն պէրու տիյարա պիր պէրէքէթ օլմուշ
տըր: Պինալարըն սայըսը արթմը, պազը պի-
նալարա իքինճի վէ իւշիւնճիւ գաթլար իւալէ
էտիլմիւլ, պիր չօգ մէյվէտար աղաճլար տիքիլ-
միւլ, վէ շիմտի 187 եաթաղը վէ 51 միւսթախ-
տիմիւլ իլէ իտարէ օլունան պիր խասթախանէ
օլմուշ տըր: 1920-30 սէնէսիլտէ 323 խասթա
պուլունմուշ, վէ անլէր միյանէսիլտէ հէքքաք,
պանքէր, տօգթօր, խօճա վէ մաքինիսթ պու-
լունտուղը հալտէ 42 Փարզը մէմուրիյէթ վէ
մէշղուլիյէթտէն կէլմիւլէր, վէ անլէր Սիւրիա-
ճալէսթին, Իրագ, Թիւրքիա, Բուսիա, Գալի-
ֆօրնիա, Պրանսա վէ միւսթէմլէքէլէրինտէն 35
Փարզը մէմլէքէթ վէ շէհրլէրտէն, վէ 14 Փարզ
ը մէզհէպլէրի թէմսիլ էթմէքտէ իտիլէր: Իշ-
պու խասթալար Փիքէնկի, մալարիա, իշկի կի-
պի 13 Փարզը սէպէպլէրտէն 20 շէշիտ ազլի
նօգսանիյէթ եա խասթալըր թաշմագտա իտի-
լէր: Անլէրտէն տէօրտիւ տուլ, 51ի էվլի, վէ
109ը էրկէն օլարագ պու հալէ տիււմիւլէ իտի-

լէր, քէզա անլէրտէն 20 թանէսի էօլմիւշ, 118 թանէսի գըսմէն, եա քեամիլէն իֆագաթ պու-
լարագ չըգմըշլար, վէ եէնի խասթալար ալլըն-
մըշ տըր :

Իշպու միւլէսսէսէյի իւրի 1908տէ օլաքագ պիր գաշ տէֆա գիյարէթ էթմիւշիմ, վէ անլա-
տըղըմա կէօրէ պաղէն գապլը գաշէթ միւլէթի վէ մախուֆ քաթթալար կէլիյօր . պիրիսի իթի
գապաս, իաջ ճանոտարմա, վէ պիր գաշ խըղմէթ-
ճի իլէ կիւճ իլէ կէթիւրիլէն պիր Ալման գատըն
իտի : Պիր ալէրի վալիտէսիի գաթլ էթմիւշ ի-
տի, պիր խասթա րահիպ օն պէշ միլի մէթրօ
դալըն փէնճէթէ ճամընը էլի իլէ վուրուպ գըր-
մըշ իտի, պիր գատըն գըրահագ պիր շէյ պու-
լամատըղընտան քէնտի էլիի եէրէ վուրմագ-
տա տէֆամ էթմէթլէ պիլէք քէմիլէրիի գըր-
մըշ իտի : Վաքին պուշլարըն ճիւմիլէսի շիֆա
պուլարագ չըգմըշ տըրլար : Զիրա խասթա նէ
գատար աղըն օլուրսա վէ նէ գատար էրքէն
կէթիւրիլէր իսէ օլ գատար իւմիտ վար, լաքին
սիւքիւնէթտէն խօշանան եա չօգ կիւլէն վէ զի-
յանսըգ խասթալար իշիւն չօգ իւմիտ կէօսթէ-
րիլմէյօր : Թէտալի ուսուլլարը արասընտա մու-
ղիդի չալըլար, մէզագա ուլըն էլպիսէ, վէ
միւլէյյէն օտալար, իշլէթմէք, կէզտիւրմէք, վէ
աղըր նէվտէն օլանլարը, չըպլագ օտալա հապս
էթմէք, մօրֆիլն իլէ ուլութմագ, սըճագ սու
պանիօսու վէրմէք վէ իճապընտա՝ պիւթիւն
կիւն սըճագ սուտա եաթըրմագ կիպի վասիթա-
լար վար տըր :

Խասթախանէնի թէէսիսիտէն պէրու, եա
նի օթուղ սէնէ գարֆընտա 3,297 (1079ը գա-
տըն) խասթա թէտալի օլունմուշ օլուպ՝ հէման
նըսֆը, եանի 806ը գըսմէն վէ 902սի քեամի-
լէն իֆագաթ պուլմագլէ միւսթէֆիտ օլմուշ
տըրլար :

Խասթա խանէ իլավէթէն շէօյլէճէ միւլֆիտ
օլույօր, եանի պիր չօգ ֆէրուլէր խասթա օլ-
մագտան կէլիպ՝ մուլայյէնէ օլունմագտա, նա-
սիւթլար գապուլ էտիպ՝ նութըլար տիւլէմէք-
տէ տիրլէր : Հիւքիւմէթ իսէ ճանիլէրի հիւքմ
էթմէզտէն էվլէլ օրատա մուլայյէնէ էթտիլէ-
րէք ճիւլայլէթիւն խասթալըգ սէպէպիւնտէն իր-
թիքեապ օլունուպ օլունմատըղընը թէֆթիւշ է-
տիյօր : Վէ մէքթէպ ի քիւլիլէտէ տօգթօր պիր
փրօֆէսօր հալիստէ նութըլար էթտիլի կիպի,
թալէպէլէր Ասֆուրիյէտէ պէհէր հաֆթա մագթ

կէշիւրիպ՝ խասթալըգլարը լապօրաթօրիտէ վէ
խասթալար իւզէրիւնտէ մուլայյէնէ էթմէյէ ֆուր-
տաթեապ օլույօրլար :

Պէօյլէճէ իշպու միւլէսսէսէ ֆարգլը եօլլար
իլէ եէթիւշպիւրիլի հէր միլլէթ վէ մէմլէքէթէ
պի էմալ խըտմէթ էթմէքտէ տիր : Օնուն իշիւն
տիր քի հէր միլլէթ վէ մէմլէքէթտէն իշթիւրաք
վէ փարահա մուլայյէնէթ պէքլէմէյէ հագըր օ-
լույօր : Զիրա սալթ իսնէ իլէ իշլէյէն պիր միւ-
լէսսէսէ տիր :

Մէզըլէր խասթախանէյէ էրմէնիլէրիւն պօր
ճունու անթոթմագ իշիւն տէյէպիլիլիլ քի մէգ-
րիւր օթուղ սէնէ գարֆընտա 77սի գատըն օլա-
րագ 183 էրմէնի թէտալի օլունմուշ, վէ ան-
լէրտէն նիշլէրի պիլիմ թանըտըղըմըգ գըր-
մէթլի քիմսէլէր օլուպ, պաղըլարը շիմտի մու-
հիմ իշ պաշընտա տըրլար : Վէ պու կիւն խաս-
թախանէտէ 21ի գատըն ելարագ 34 էրմէնի խաս-
թա վար, վէ խապէր վէրիլիյօր քի հիշ պիր էր-
մէնի պիւթիւն մէսարիֆի վէրէմէմիւշ, նիշլէ-
րի գըսմէն թէտիյէ էթմիւշլէր, վէ պէօյլէք էք-
սէրիյէթ իսէ մէգնալէն քէտալի օլունմուշ տըր
լար : Վէ շիմտի տախի պու նէվ պիր էրմէնի
խասթալը Ասֆուրիյէյէ կէօնտէրմէք իսթէյէն
քիմսէ Զրանսըգ հիւքիւմէթիւնի հիմմէթիլլէ
կէօնտէրէպիլէճէք տիր կէօրիւնիւյօր :

Իշպու ալիմ խըտմէթէ պէտէլ էրմէնի օլա-
րագ իշթիւրաք կէօսթէրէն սալթ Շիմլան էյթամ
խանէսի օլմուշ տըր : Անլէր եէվմի թէայյիւլէ-
րիւնտէն քէսէրէք փարա կէօնտէրիպ Տօգթօր
վէ միւլթախաթիյէն Ծնունդ հէտիյէսի հալիւ-
տէ թագտիմ էթմիւշ տիրլէր : Ասֆուրիյէ կիպի
նէճիպ պիր միւլէսսէսէյէ պէօյլէ սիւքիւթ տալ-
րանմագ հէր նէճիպ էրմէնիյի տիւլէնտիրսէ
լալըգ տըր : Իմտի իճապ էթմէգ մի քի ֆարգ-
լը քիլիսէլէր վէ ֆէրուլէր ճէօմէրտ հէտիյէլէրի-
նի աթիտէքի էարէսէ կէօնտէրմէքլէ թագտիր
էթտիլէրիւնի պէյան էյլէսիլլէր : Պու իսէ
ֆէրտ վէ միլլէթի ՊՕՐՃՈԻ տըր : «Սէվմէֆտէն
մատա քիմսէյէ պիր վէնիլ պօրնու օլմայը-
նըգ» :

Էտրէս . —

Prof. H. Watson Smith, O. B. E. M. D. Ch. B.
Asfuriyeh, Near Beirut, Syria

ՍԻՍԱԿ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԿԻ

ՄԱՀԱԹՄԱ ԿԱՆՏԻ

Չէմանըմըդտա սուրբ եախօտ փէյղամպէր
կիպի թանըմըլ պիր առէմ վար իսէ օ տա
կանտի տիր։ Կանտի պիր մուամմա տըր պիր ա-
ճայըպ տըր։ Քիւրբէ ի արզըն հէր թարաֆըն-
տա իսմի թանըմըլ վէ միլիօնլարըն առէթա
ռէճտէ էյլէտիյի պու Հինտլիյէ պագընըլ։ Վի-
ճուտի եարը պէլինտէն եօգարը չըպլազ, գալ-
չասընտա պիր պէզ սարըլը, այոգ եալըն վէ
պիր թախթա նալըն կիյմիլ։ Պաշը թրաշ օլմուշ
եուսուրթա կիպի սիվրի, գուլազլար պէօյիւք
վէ տիք, եէրտէ օթուրուր, գարեօլատա տէյիլ՝
եէրտէ եաթար, դապուն, չիքքին, եէտիյի պիր
թէնէքէ գապտան, քէչի սիւտիւ իլէ պիր գաշ
խուրմա, իշթէ պու ինսան տըր պու կիւն պէօ-
յիւք Պրիթանիւ իմփէրաթօրըլուղունու մէշուլ
էտէն վէ սարսըտան վէ 350 միլիօն առէմիւն վէ-
քիւի հալինտէ Լօնտրայա կիտիպ՝ հիւքիւմէթ
իյէ միւզաքէրէյէ կիրէճէք զաթ։

Կանտինին ալըլըմազ արգատաշը պիր ին-
կիլիզ ամիրալընըն գըզը տըր քի Մատլէն Պէյա
իսմինտէ տիր։ չիմտի Միրապ հայը թէսմիլէ
օլունույօր։ Մահաթմա Կանտինին թաոմլարը-
նը հազըրլար, սիւտիւնիւ, խուրմասընը օ վէ-
րիր։

Լօնտրայա կիթալիյինտէ հօթէլէ կիթմէզ
զալիպա Տալինիկ Սթրիթտէ եէրէ պիր չուլ սէ-
րէճէքէր քի իւզէրինէ եաթսըն։ Պաշ վէքիլ եա
գրալ տալէթ էթսէ գապլարընը, սիւտիւնիւ վէ
խուրմասընը պէրապէր կէօթիւրիւր։ Աչըզ հա-
վատա եաթար։ Թախթա գաշըղը պէրապէր
տիր։ Լուզէթին թամմ մանասը իլէ պիր տէրվիւ
վէ տիլէնճի տիր։ Տիւշմէնլէրի եանընա կէլ-
տիքտէ քէնտի իմանը վէ մէսլէքի հազըլնոտ
էօյլէ սէօյլէմիլ տիր։

«Նէ գէման տէրուլնիմին սէսի պանա խապէր
վէրիր իսէ՝ քի արթըզ վաթանըմ պանա միւհ-
թաճ տէյիլ տիր, աճ գալըր էօյիւր իմ։ Պէնի
սէօյաշնիկ պիլէ շէքվա էթմէմ։ Պէնիմ մուհա-
ֆըզըմ Ալլահ տըր։ Պազըլար պէնի տէլի զանն
էտիյօրլար, պազըլար աճմազ, չիւնքի պէն տիւշ
մէնլէրիմի սէվէր իմ։ Պու տըր էօմրիւմիւն մէպ
տէսի։

«Փէտա էտէճէք հիչ պիր շէյիմ եօգ տըր,
սիւնեատա հիչ պիր թէմէլլիւքիւմ եօգ տըր։
Պիր տիլէնճի իմ։ Օ կիւնը քի Հինտիւթան
նէպը գուլանմաճազ մէպտէսինտէն շաշար,

պէն թէրք էտէճէյիմ՝ քի զաիֆ ճէսէտիմ թէլէֆ
օյսուն։ Պէնիմ մուգատտէս վաղիֆէմ սիզի մու-
հապալէթ վէ հազիզաթ եօլունա գլաղուզլամազ
տըր։ Սիզէ գարշը մուհապալէթտէն պաշգա պիր
սիլահըմ եօգ տըր։ Պէնի միւտաֆաա էթմէ-
յինիզ, եալընըզ Ալլահ պէնի մուհաֆազա է-
լէր»։

Պու սէօլէրի պիթիւրմէզտէն տիւշմէնլէրի
ալլամազա պաշլամըշլար տըր։

ՊՕՍԹՕՆՏԱ «ԻԱՀՆԻԻՄԱ» ԶԻՅԱՅԵԹԻ

Բահնիւմանըն նէշրիյաթտան Փէրաղաթը
պաշգա մահէլլէրտէ օլտուղու կիպի, Պօսթօն
Կիլիկիալըլարը իչիւն տախի մուճիպ ի քէտէր
պիր խապէր օլմուշ իտի։ Իմտի 5-6 ազատան
իպարէթ պիր գօմիթէ պիր գաշ քէրէք պու պապ
տա միւթալէա վէ միւզաքէրաթըն ճէրեանըն-
տան սօնրա, «Բահնիւմա»նըն թէքրար նէշրի-
նէ մէտար օլաճազ վէսաիթ արասընտա պիր տէ
Կիլիկիալըլարըն պիր ազաճա պիր արայա կէլ-
մէսի իչիւն պիր իւնսի ճէմիյէթ թէրթիպ էյլէ-
ալիլէր։

Մարա 26, Հինգշարթի ազլամը, փէք ճա-
լիպ պիր փրօղրամ թէրթիպի իլէ պէօյիւք իզ-
տիհամ, Պօսթօն Կիլիկեան քիլիսէսինտէ ճէմ
օլտու։ Օրատա նէֆիս թաամ վէ հազըրուլը
քէյֆիլի սագրայան լէթաիֆտէն սօնրա, «Բահ-
նիւմա» նամընա թէրթիպ էտիլէն աալ փրօղրա-
մա միւզալէրէթ էտիլտի։

Տր. Ա. Նագգաշեան պու դիյաֆէթտէ հա-
ղըր օլուպ, Կիլիկիալըլարա նութզ էթմէք իւզրէ
Նիւ Եօրքտան Պօսթօնա կէլմիլ իտի։ Միւմաի-
լէյ Տօգթօր, քէնտինէ մախսուս սէվիմիլ վէ ճա
լիպ շիյվէ իլէ հաղըրլատըղը նութզը գրաաթ
էյլէտի։ Նութզըն մատտէսի վազթ վէ աճվալա
«Ռաֆաֆըզ օլուպ» միւսթէմիւն իւզէրինէ չօգ
կիւզէլ վէ տէրին պիր թէէսիւր պրազտը։ Մատ-
տէ «Ալիլէ»նին մուգատտէս հըֆըզ վէ տիւշմէն-
լէրտէն իւլլասի հազըլնտա իտի։ Պու նութզըն
թաֆսիւլաթընա կիլիշմէք իսթէմէտիւք, չու ար-
զու վէ էմէլ իլէ քի տօսթումուզ Տր. Նագգաշ-
եան, միւնասիպ պիր վազթտա մէգըիւր նութ-
զը Բահնիւմատա նէշր էյլէմէյի թաամիմ ու թէր
թիպ էյլէր։

Պու զիյաֆէթի ճալիպ գըլան գըսմլար-
տան տիլէր պիրի, Բահնիւմանըն միւհէլլիֆի
Վեր. Յ. Գ. Գրիգորեան թարաֆընտան Կիլի-
կիալըլարա օգունճազ իւզրէ կէօնտէրիլէն պիր

մէքթուպ իտի: Մէքթուպ մէքթուպտա «Րահ-նիւմա»նըն նէշրտէն ֆէրաղաթը խապէրի Թիւրք ճէ լիսանընտան մատա տիկէր լիսանտա հիշ պիր քիթապ վէ զաղէթա օգուլամայան Կիլիկիալը վաթանտաշարտան կէլէն ճիկէրսուզ մէքթուպ-լարտան միւսթէխրաճ իպարէլէր վար իտի: Էճ-նէպի տիյարտա, էճնէպիլէր արասընտա, էճ-նէպի լիսանտա վէ էճնէպի զաղէթալար օգուլ-յամայան պիւնէրճէ վաթանտաշար «Րահնիւ-մա»նըն էթմիշ իտիյի խրտմէթտէն մահրում օ-լաճաղարընտան տօլալը քէնտի քէտէր վէ է-լէմէրիւնի րիզգէթամիզ Թարզտա պէյան էտի-յօր իտի:

Պատէհու Մ. Հ. Ատալեանըն հէր արզու վէ Թէրթիպիւնէ րաղմէն պու զիյաֆէթտէ հա-զըր օլամայաճաղընը միւսպէյիւն պիր մէքթուպ իլէ լէֆֆէն քիւլիւք պիր չէք կէօնտէրմիշ ի-տիյի մէքթուպու օգուլնտու:

Պու միւնասիպէթ իլէ Կիլիկիալը կէնճ օղ-լան վէ գըլարըն զիյաֆէթտէ ֆաալիէթլէրի շայան ր Թէպրիք վէ պատի ի մէսէրրէթ պիր քէյ ֆիլէթ տիր:

Պարոն Յակոբ Մուրատեանըն մախտումը, Ա. Մուրատեան, քէնտի մահիր քէմանիսի, Տր. Ա. Նազգաչեանըն մախտումը, Ճէյմս Նազգաչե-ան ալզըլար արասընտա քէնտի գուվվէթլի, չիւրին վէ միւլէսիր Թէրէնիւմիւ, Օր. Արմե-նուհի Մարաչեան վէ Պրն. Ճօրճ Վարժապետե-ան քէնտի փիւնօ մագամլարը, վէ Օր. Արշա-լոյս Նորեան Թէրէնիւմ էթտիյի «Հայաստան» նաղմէլէրի իլէ իշպու զիյաֆէթի Կիլիկիալըլար իշիւն չէրէֆլի պիր զիւրիյէթ էյլէտիլէր:

Պու փրօղրամըն մուվաֆֆադիյէթի իշիւն չօզ Կիլիկիալը խանըմ վէ էֆէնտիլէր ճէհտ էյ-լէտիլէր իսէ տէ հէր պիրիւնի իսմիւնի պու-րտա այրը, այրը տէրճ էթմէք միւմքիւն օլ-մատըրընտան օնլարըն միւմէսիլլէրի Տէր եւ Տիկին Յ. Մուրատեան, Օր. Լուսիա Միքայէլ-եանը վէ Տիկին Րահէլ Նազարեանըն իսմէրի-նի քէնտիլէրէ պիւ վէքեալէ զիւր էթմէք իսթէ-րիզ:

Պու «Րահնիւմա» զիյաֆէթի պիղէ աթի իւզ զիւր խուսուսաթը նէթիճէ իթիպարը իլէ իւ-թար էթմիշ օլույօր:

Պիրիմնի. — Թրքախօս օլմագ պիղիմ ար-զու վէ րէյի խօտըմը իլէ պիղէ անա լիսան օլ-մամը տըր, պիղ Կիլիկիալըլար միւլէթիմիզ արասընտա օլ պիրիլէր գատար խալիս Հայ գանը Թաշըյօրըզ, լաքիւն պախթ վէ վագաալար պի-

ղի պու լիսանտա պէօյիւթմիւլ իսէ, Հայ օլ-մագտան ֆէրաղաթ էթմէմիւլիզ վէ էթմէյէճէ-յիզ:

Իֆիմնի. — Յիքր վէ տիմաղըն նէմասըյ հանկի լիսանտա միւմֆիւմ վէ միւֆիտ իսէ, օ լիսանը րէտտ վէ Թահգիր էթմէյէլիմ: Պագը լիսանլար միւլէհմ վէ մուղատտէս օլուպ տի-կիլէր մէրտուտ վէ մէլուն տէյիլ տիրէր:

Թիւրքճէ լիսան, օ իսմի Թաշըյան պիր միւ-լէթ, Հայ միւլէթիւնի իմհարընը Թէրթիպ վէ իճրա էթտիյի սէպէպտէն մէլուն օլմամալը. էյէր Թիւրքճէ լիսան հիշ միւլէթաճ տէյիլ վէ օլմայաճագ իսէք, Թիւրք միւլէթի պիղիմ գա-թիլլէրիմիզ տէյիլ, վէլի նիմէթլէրիմիզ պիլէ օլսա, օ լիսանը գաթիլլէն գուլլանմայաճագ ի-տիք: Ամմա մատէմ քի օ լիսանտա տօղմուլ, օ լիսանտա պէօյիւթմիւլ օլուպ, օ լիսանտա ֆիքրի, մէզհէպի մալիւմաթ վէ հաղիղաթտա պէսլէն-մէյէ միւլէթաճ հալ ր հաղըրտա պէօյիւք պիր զըսմ Հայ Կիլիկիալը վաթանտաշար վար քի-անլէր Թիւրքճէ լիսանտա նէշր օլուլան «Րահնիւ-մա» վէ տիկէր պիր գաչ քիթապլարտան մատա վասիթալարը եօզ տըր, իմտի «Րահնիւմա» կի-պի պիր զաղէթա, օ կիպի վաթանտաշար ի-շիւն մանէվի պիր ելմէք կիպի զարուրի տիր: Սնու մէն էթմէյէ չալըլան Հայախօս աղգալին-լէր քէնտի միւլէթտաշարընը սէվմիշ օլմագ-լար:

Թիճարէթ, Թալիմ, տին վէ լիսան պէյն էլ միլէլ տիր: Հէր քէս իսթիֆատէյէ մուլթար տըր: Օ կիւնէշ վէ հալա կիպի հէր քէսէ Թագ-տիմ էտիլի: Գիմ ալմագ վէ կէօնէնմէք իսթէք իսէ, կիւնէշ վէ հալա օնուն օլուղու կիպի, Թիճարէթ, Թալիմ, տին վէ լիսան տա, քիմ օ-նա միւլէթաճ վէ միւլէթէֆիտ օլմագ իսէ, օ-նըն իշիւն տիր:

Պիղ կէնիշ ֆիքրի օլալմ: Լիսան իլէ, պէս քէլիմէլէր իլէ, պիր ատէմին գալպի վէ միւլի հիսսիյաթը էօլլիւմէզ: Աղը Հայ, լաքիւն գալ-պի Հայ օլմագտան չօզ ուղագ օյան նիշէ Հայա-խօսար կէօսթէրէպիլիլիլ: Պիղ Կիլիկիալըլա-րըն աղըր Թիւրքճէ իսէ տէ, գալպի խալիս Հայ օլտուղընը, պէս աղըր Հայ օլանլարտան զի-յատէ, գանըմըղ տէօքէրէք, վէ ճանըմըղ միւլէթ իշիւն տիրի պիր գուրպան արղ էտէրէք, տամարլարըմըղտա էրմէնի գանը, խալիս Հայ գանը, ճէվէլան էթտիլինի իսպաթ էթմիւլիզ: Պուլը Թարիս վէ պիղի Թրքախօս օլտուղումուզ

իշխան թահգիր էտէն պազը Հայաստանը ինքեար էտէմէզ :

Իւշիւննիւ .— Պու զիյաֆէթ իւէ ալտըղըմը թէէսիր պիզէ թափսիյէ էտէր քի Թրքասիսս Կիլիկիալըլար քէնտի էվլատլարընա եէնի նէսլէ , միւմքին ի մէրթէպէ Հայնա էօյրէթսին , զիրա օնլար եէնի մուհիթտէ տիրլէր , լաքին էսքի նէս լին խայրը վէ թաթը խաթըր իշիւն «Րահնիւմա»նըն տէվամընա չարէլէր գուլլանսըն , վէ միւմքին իսէ , Կիլիկիալըլարըն պուլունտուզլարը մահէլլէրտէ հիւ տէյիլ սէնէտէ պիր քէրրէ , Պօսթօն Կիլիկիալըլարանա իմթիսալէն , «Րահնիւմա» զիյաֆէթի թէրթիպ էյլէսին , պու եօլ իւէ օնլար հէմ իւնսի պիր քիւրրէ ի հափաթա եաշարլար , հէմ տէ պիր չօգ մանէվի պէրէքէթլէրէ մալիք օլուրլար :

Ֆիրերին պէյլէնմէսի վէ ռուհուն հագիգաթ տա նէմասը հանկի լիսանտա միւմքին իսէ , օնու պիզիմ լիսանըմը էտէլիմ : «Րահնիւմա» Կիլիկիալըլարա պունու միւմքին գըլան պիր վասիթա օյտուղու հալտէ , օլ վասիթայը հըֆղ ու թագվիյէ էտէլիմ :

Ա . Թ . ՊԱՂՏԻԿԵԱՆ

ՄԷՔԹՈՒՊԼԱՐՏԱՆ

Սիւրիատան

Պու Կիւնլէրտէ Ազդային տաիւլէրտէ էլտէ օլան էն մուհիմ մէսէլէ Կիլիկիա Կաթողիկոսլուղունուն միւսթագպէլ պիր խալէֆ թէսարիքի մէսէլէսի տիր : Սահակ Կաթողիկոս փէք իսթիյար տըր : Պիր գաչ հաֆթա էվվէլ խաֆիֆ պիր խասթալըղը էփէյի պիր թէլաշը միւմիպ օլտու : Զաթէն պօշ օլան էջմիաժին Կաթողիկոսլուղու վէ երուսաղէմ Փաթրիքլէյի մէսէլէրի միւլէթճէ քիւշիւք պիր զայիլէ տէյիլ տիր : Պունուն իւզէրինէ եէնի պիր զաիլէ տահա արթըրմագըղըն վագթը տէյիլ տիր : Մէվուդէն անլատըղըմըա կէօրէ միւսթագպէլ միւլէքիլաթըն էօնիւնիւ ալմագ իւզրէ Վեհ . Սահակ Կաթողիկոս եազընտա մէվմուտ Կիլիկիա եիւքսէք ռուհպանլարընը ճէմ իւէ պիր Ժոյով եափարագ անտէ քէնտիսինէ խալիֆ օլմագ իւզրէ Բարգէն Շպիսկոպոս Կիւլէսէրեանը թային վէ օծել էտէճէք տիր : Կաթողիկոսուն

քէնտի խալէֆինի սաղլըղընտա թային էյլէմէսի թարիխճէ յապըքասը օլան պիր վագըա տըր : Մէմուլ էտէրիգ պու եազընտա իճրա էտիլէճէք տիր :

ՄՈՒԽԱՊԻՐ

Պուէնու Այրէստէն

Յունլար 27տէ ան սալ Մարաշը Պրն .Կիրա կոս (Զարի) Զալեան Պուէնու Այրէստէ վէֆաթ էյլէմիշ տիր : Միւթէվէֆթա պունտան պիր գաչ սէնէ էվվէլ Տիթրօյթտա եաշատըգտան սօնրա Մարաշա ափտէթ էտիպ , սօն Մարաշ հարպընտան սօնրա զէվճէսի , օղուլլարը վէ դըղըյա Պուէնու Այրէսէ կէօշմիւլ վէ օրատա պիր գօնտուրա Փապրիգասը աշմը իտի : Իւզէրինտէ պունընան միտէ աղըրսը քէնտիինի պիր գաչ սէնէլէրտէն պէրու ռահաթսըղ էթմիշ իտիյսէ տէ , վէֆաթընտան անճագ պիր գաչ հաֆթա էվվէլ եաթաղա տիւշտիւ :

Միւթէվէֆթա Պուէնու Այրէսին Հայ Աւետարանական քիլիսէսինին մէճլիս ազասը , զայյուր վէ տինտար պիր քիմսէ իտի : Աղըր պաշը , սէօղիւ , սէօհպէթի տինլէնիլիւր , աղ սէօյլէր , չօգ իշլէր վէ հէր քէս թարաֆընտան սէվիլմիշ պիր քիմսէ իտի : Պիրատէրի Հէրի Տիթրօյթտա միւթէմէքքին տիր :

Ճէնագէ խըզմէթի Վեր . Հայկ Ատատուրեան թարաֆընտան իճրա օլընտըգտան սօնրա , վիւճուտի ինկիլիգ մագպէրէսինտէ տէֆն օլունմուլ տըր :

Ատուր Ադա Նիգիպլեան Ֆընտը

Այնթապ Հայ Աւետ . Հայիկ քիլիսէսի ազասընտան Ատուր Ադա Նիգիպլեանըն մէզըիւր քիլիսէ իտարէսինէ պրագտըղը Ֆընտ չիմտի 3,000 տալէրի միւթէճափիղ պիր մէպլաղ օլմուլ տըր : Կէլէնլէրտէ Վեր . Մ . Կ . Փափագեանըն Հալէպէ օլան զիարէթինտէ մէզըիւր քիլիսէնին Հալէպտէ պունունան ազալարը պու մէպլաղ իւէ Հալէպտէ ումում էրմէնի էհալիսին թալիմ ու թէրագըրսը վէ իւնսի թէրֆիլ մագսէտինէ խըտմէթ էթմէք իւզրէ պիր պինա ալընմասընա դարար վէրմիշլէր իտի : Պու քէրրէ պու մագսէտ իշիւն Պօրտըն սանտըգքեարը էլիլլէ Հալէպէ \$3,109.96 իրսալ էտիլմիշ տիր :

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Էվրոփոսն էն մուհիմ վազար Ալաման-Ավրոթրիա կէօմրիւք իթթիհատրնրն պրազտըը թէհսիր օլմուշ տըր: Թապիի Յրանսա իւք տէֆա օշարագ փրօթէսթօ էյլէտի: Սուհիփէրվէր Պրիան պիւէ միլի մէճլիս հուզուրնտա շէտիտ լիսան գուլլանտը: «Ալամանլար շիմտիյէ գատար ետիտըզըմըզ պիր ղուրուշ էլէ պօզտըլար» տէմիշ տիր: Պու իքի տէօվէթլէրին պիրլէշմէհսի՝ Վէրսայլ ահտնամէսինտէ աչըզ եազըմըշ տըր: Ինկիլթէրրաք խարիճիյէ նազըրը էնտըրսըն տախի պու մէսէլէսին ձէմիյէթ ի Ագ վամ պէօյիւք մէճլիսինտէ գարար վէրլիմէսի լազըմ խորիյնի իլան էյլէտի: Ալամանլար գարշը կէլսէ նէթիճէսի նէ օլաճազընը տիւնեա քէստիրէմէյօր իտի: Ալաման խարիճիյէ նազըրը պու արատա պիր նուլթգ իրատ էտիպ՝ ձէմիյէթ ի Ագվամըն գարարընա բազի օլաճազլարըն պէյան էյլէտի վէ պուհրան թէսքին օլտու:

Ամէրիգա. — Նիւ Եօրգ շէհրինին ումուճ իտարէսինի թէֆթիշ էտիպ՝ անը իսլահ էթմէք թէշէպպիւսիւ տէվամ էտիյօր: Շէհր էմինի Մր. Ուօքըր արէյահնտէ օլան իթթիհամլար էյալէթ վալիսի թարաֆընտան միւմալէյահ թէպլիղ էտիլիշ օլուպ, քէնտիսի տէ ճէվապընը հազըրլայօր: ձէվապը վալիյէ գանաաթպախշ կէօրիւսիլ իսէ մուհաքէմէյի էմր էթմէյէճէք տիր: Գանաաթպախշ կէօրիւսմէգսէ պիւթիւն մէսէլէ վալիսին թալին էթտիյի պիր հէյէթ թարաֆընտան թէֆթիշ օլունամագ տըր: — Նիւ Եօրգ շէհրինէ Տէլալէր ըրմազընտան տախի սու կէթիւմէք իշիւն 50 միլիօն տօլար թախսիս օլունմուշ տըր: Բէիս Հուվըր Ամէրիգա միւսթէմլէքսի օլան Փօրթօ Րիգօ վէ սաիր ատալարը տէվրտէն ալտէթ էյլէտի: — Նիւ Եօրքտա պէօյիւք պիր մուհաքէմէ պաշլամըշ տըր: Բուսլար 1928տէ 2էյս Նէշընըլ պանգայա սաթըսըն տէյու պէշ միլիօն տօլար գըյմէթիւտէ ալթուն քիւլլէշէ եօլլատըլար իտի: Յրանսա հիւքիւմէթի պու ալթուն Բուսիատա Պօլշէվիգլէր թարաֆընտան գապթ օլունմուշ Յրանսըզ փարասը տըր տէյու անը հաճղ էյլէտի: Շիմտի թարաֆէյն ալթագաթլար թուլթուլուպ՝ մուհաքէմէ օլույօր: Տալա Յրանսանըն պու ալթունը գապթ էթմէյէ հազըզ վար մը, եօզ մը մէսէլէսի տիր: Յրանսըզլար տօղրուոսն իսպաթ էթմէլի իմիշլէր քի պու ալթունլար պիղգաթ Յրանսանըն եօլլատըը ալթուն տըրլար: Այնի գէմանտա Յը-

րանսատան վէ Էվրօփանըն հէր թարաֆընտան 300 գատար մուրախիասլար Ուօշինկթօնա մալ չըգարըպ՝ Էվրօփա վէ Ամէրիգա չարշըլարընը տօլտուրմասը մէսէլէսինի գօնուշսոնլար: Պու գօնֆէրանս էփէյի մուհիմ տիր, շիւնքի անտէ սալթ իգթիսատի տէյիլ՝ սիյասի մէսէլէլէր տալիս գօնուշուլաճագ տըր: Բուսլար ինկիլթէրրալար փամուգ իխրամ էյլէյօրլար: Պու եօլ իլէ Ամէրիգա փամուղընըն Փիյէթի տիւշիւյօր: Բուսլար լիպրա պաշընա պիր սէնթ աշաղըյա սաթըյօրլար: Ամէրիգա թէլալ էտիյօր: — Շիգալի պէլէտիյէ բէիսի վէ շէհրին վալիսի ինկիլթիսալ օլունտու 16 սէնէտէն պէրու հիւքսիւրէն Թօմսըն եէրինէ պիր տէօգրաթ ինթիխալ օլունտու: Շէհր իտարէսինտէ չօզ թէպտիլաթ մէմուլ օլունտույօր: — Ամէրիգանըն պու սէնէ շախսի իրատ վէրկիսի 800 միլիօն գատար էքսիք կէլմիշ տիր: — Մէրքէլի Ամէրիգատա Նիգարադուանըն փաթիթալթը օլան Մանակուա շէհրինտէ պէշ սանիյէ տէվամ էտէն պիր զէրգէլէտէն քեմալիէն խարապ օլմուշ տըր: Շիմտիյէ գատար էօլէնլէրին սալըսը 2,000 օլմուշ վէ տահա եէնիլէր պուլունտույօր: Սալթ չարշուտա 500 ատէմ էօլիսիւ պուլունմուշ տըր: Եարալըլար պիլիլէրճէ տիր: էօլէն վէ եարալըլարըն արասընտա չօզ Ամէրիգալը վար տըր: Ամէրիգա բէիսի Հուվըր տէրհալ Կարմիր Սաշա մուսվէնէթ եէթիշտիրմէսինի էմր էյլէտի: Տօնանմա, թէյյարէ իմտատ եէթիշտիրիյօր: Տօգթօրլար օն տէօրթ սաաթտա 500 ամէլիյաթ ետիմըշլար տըր: Շէհրին թէքարէն օրայա եափըլաճազը տախի մալիւմ տէյիլ տիր Ամէրիգա սէֆիրի միւմքինսիղ տիր տէյօր, զ տէրէճէքի խարապ օլմուշ տըր, փէյ տէր փէյ կէլէն խապէրլէր վազաանըն տէհշէթիւնի կէօսթէրիյօր: 45,000 քիշի պու կիւն էվսիկ եուրտսըզ տըրլար: — Ամէրիգատա ախէր պիր տէհշէթի վապաա վուգու պուլմուշ տըր: Գօլօրատօ էյալէթիւնին պիր շէհրինտէ մէքթէպ չօճուգլարը օմնիւպս իլէ էվէ կէօթիւրիւլիւր իքէն եօլտա գար Փուրթունասընա թուլթուլուպ՝ 36 սաաթ սալանտըգտան քօնրա՝ պէշի վէֆաթ էյլէմիշ օլ պիրլէրի սաթլըճան վէ կանկրէն իլէ խաաթա օլարագ պուլունտուլար: Չօճուգլար եէտիտէն օն տէօրթ եաշընա գատար իտիլէր: Արապանըն սիւրիւճիւսիւ իմտատ պուլմագ իշիւն եօլա չըգմըշ օլուպ՝ եօլտա թէլէֆ օլմուշ տըր: Չօճուգլար պիր ազ վազթ քիթապլարը վէ պըսըն օթուրաճագ եէրլէրինի եազըպ ըսընմըշլար իսէ

տէ Էնճամ փէրուշան օլմուշար տըր: Պիր չօ-
ճուզ օլ պիրլէրէ ճէսարէթ վէրիպ' օնլարը ու-
յանըզ սաղլամաղա չալըշմըշ վէ գարտաշը Էօլ-
միւշ տիւր: Պու հաֆթա ըէիս պու չօճուզու
եանընա չաղըրտը: Շօֆէօրիւն Փամիլեասընա
իսէ փարա թօփլանըյօր: Զօճուզլարըն հիքեա-
յէսի չօզ սուզիշի տիր:

Ինկիլթէրիա հիւքիւմէթի Ալաման պաշ վէ-
քիւի վէ խարիճիյէ նաղըրընը իրնտրայա տա-
վէթ էյլէտի տօղրուտան գօնուշմազ իշիւն: Պու
իւք տէֆա տըր քի Ալամանլար պիր տիւշմէն ի-
ւէ տօղրուտան միւզաքէրէյէ կիրիյօրլար: Պէր-
լին մաթպուռաթը զայէթ մէմնուն տըր: Ինկի-
լիզ գապիւնէսի տիւշիւնիւյօր քի Ալամանլար տա
իւի էվրօփա մէսէլէլէրինտէ միւզաքէրէյէ տա-
վէթ էտիւմէլի տիրլէր: Այնի զէմանտա պու միւ
զաքէրէտէ Ֆրանսա վէ Իթալիա թարաֆընտան
մուրախիսալար տաիւի հաղըր պուլունաճազ
տըր: Մուհաֆազաքեարլարտան 18 մէպուս-
լար Սըր Սայմընըն տէլալէթի իւէ գապիւնէյէ
գարշը ըէյ վէրտիլէր իսէ տէ ազատականլար
պիրլէշիպ' գապիւնէյի տիւշմէքտէն գուրթար-
տըլար: Արապիսթանը իսեանա գալտըրան Լօ-
րէնս' Շօ իսմի իւէ թէյյարէ գապիւթի հալինտէ
ինկիլթէրրատա իտի: Կէչէն հաֆթա պիր թէյ-
յարէ գազասընտա վէֆաթ էթտիյի եաղըրլըյօր
իսէ տէ Թիւրքլէր հալա ինանմայօրլար: Պունու
պիր հիւէ զանն էտիյօրլար: Մուսուլ էթրա-
ֆընտա Շէյի Մահմուտ իսմինտէ պիր Քիւրտ
պէյի եէնի պիր իսեան հարաքէթի պաշլամըշ
տըր: Կանտի պիւթիւն Հինտիսթան միլլի գօ-
միթէսի թարաֆընտան մուրախիսա հալինտէ
Լօնտրայա կէլէճէք տիր: Հինտիսթանտա Հինտ
իսլամ գալղասը էքսիք տէյիլ տիր: Կանտիյի
գարշը տաիւի պիր հարաքէթ վար տըր:

Ֆրանսա մէճլիսիստէ 30 սաաթ տէվամ է-
տէն միւճատէլէտէն սօնրա Մ. Լավալըն կէթիւր
տիյէ պիւտճէ գապուլ օլընտը 120յէ գարշը 458
րէյ իւէ: Պիւտճէ 50,643 միլիօն Փրանզ տըր քի
2,000 միլիօն տօլարա միւսապի տիր: Ֆրան-
սա իւէ Իթալիա արասընտա տօնանմա հաղըրն-
տա օլան իթթիֆազ պօղուլմազ իւզրէ իտի:
Ֆրանսա էսքիլէրին եէրինէ եէնի զըրհըլար
եափմազ թալէպիւնտէ իսրար էյլէտի: Իթալիա
օ տէրէճէ րազի օլմատը: Էնճամ Ինկիլթէրրա-
նըն թէվասուլը վէ Պրիանըն տօղրուտան կէօ-
րիւշմէսի իւէ թարաֆէյն Փէտաքեարլըզ էտիպ
պիր անլալըշա կէլտիլէր: Ֆրանսըլար տաիմա
Ալամանիայը կէօզ էօնիւնէ կէթիւրիպ' էմնի-

յէթ մէսէլէսինի օրթայա աթըյօրլար: Ալաման-
Ալսթրիանըն կէօմրիւք իթթիհատը պիր թա-
րաֆտան էվրօփանըն իթթիհատընա եօլ աշա-
ճաղը զանն օլունույօր: Պրիան զաթէն պէօյլէ
պիր փլան կէթիւրմիշ իտի: Իւք ամէլի ատըմը
Ալամանլար ալտըլար վէ պիւթիւն էվրօփա իւէ
պու էօլտա ույուշաճաղարընը սէօյլէյօրլար:
Մուսուլ կազ եաղը պօրուլարընը Սիւրիատան
Ազ Տէնիզէ կէթիւրիւմէսի մէսէլէսի տաիւի հալլ
օլմուշ տըր: Շէօյլէ քի Ֆրանսըլար թարապը-
լուսա պօրույու կէթիւրէճէքլէր վէ տէրհալ իշէ
պաշլանաճազ տըր: Ինկիլթլէր Հայֆայա կէօ-
թիւրէճէքլէր տիր: Ամէրիկանըն հազըր տաիւի
թէէմին էտիւմիշ տիր: Շէօյլէ քի 100տէ 231/2
Ամէրիկայա աիտ օլաճազ տըր: Պու պօրուլար
վէ եօլլար 500 միլիօն տօլարա մալ օլույօր: Շիմ
տիյէ գատալար 18 միլիօն տօլար մասարաֆ օլմուշ
տըր: Պու փրօթէնին պաշլամասը իւէ Սիւրիա-
յա պէօյիւք մըզտարտա փարա կիրէճէք տիր:
Խուքուսա էրմէնի սանաաթքեար, գօնթուրաթ-
ճը վէ ամէլէ իշիւն իշ օլաճազ տըր:

Ալամանիա Րայիսթալը թաթիւ էյլէտի
Թաթիլտէն էվլէլ ըէիսէ վէ հիւքիւմէթէ էօյլէ
սէլահիյէթ վէրտիլէր քի թէճէմմիւ վէ նիւմա-
յիշլէրի մէն էյլէսին: Քիթապ վէ զաղէթալար
իւզէրինէ պիր նէվ սէնիւր գօնուլտը: Գօմմիւ-
նիսթ վէ միլլիճի սօսիալիսթ գալղալարը թէհ-
լիքէլի տէրէճէլէրէ եէթիշտիլէր: Փէք չօզ գալ
զա, հաթթա ճինայէթլէր օլմաղա պաշլատը:
Ալամանլար Ալսթրիա իւէ իւզօնօմիք իթթի-
հատ մէսէլէսի միւզաքէրէսինի տէվամ էտիյօր-
լար: Րուսիայա 75 միլիօնլըզ պիր գըրէտի աշ-
տըլար: Պաշ վէքիլ Մուշլըր վէ խարիճիյէ նա-
ղըրը Գուրթիյուս Ալամանիանըն եէթիշտիրտի-
յի մուզթէտիր պիյասիյունտան տըրլար:

Իթալիա՝ Ալաման իթթիհատընա գարշը
փրօթէսթօ էթմէյօր: Իթալիա տաիւի ալըրճա
պիր իթթիֆազ եափմազ մազաէտինտէ իմիշ:
Զաթէն Մաճարիսթան, Պուլղարիա, Թիւրքիա,
Եունանիսթան իւէ օլան իթթիֆազը տահա սըզը
պիր հալա գօյաճազ տըր: Րօմատա Մուսուլի-
նիյէ գարշը սուի գապտ մազաէտինտէ օլան ա-
իւէր պիր թէշքիւլաթ տահա պուլունմուշ տըր:
Րօմայա կիտէն սէյեհալար նազլ էթիյօրլար քի
Մուսուլինի իւէ կէօրիւշմէք՝ հէր հանկը պիր
իմփէրաթօր իւէ կէօրիւշմէքտէն կիւճ տիւր:
Գափույա եաղլաշանա գատար պիր գաշ գարա
գօլա իսթինթազ վէրմէլի իմիշ. եօգարրտա ի-
սէ պիր գաշ կէնիշ օտալարտան կէշտիքտէն սօն.

րա պիր պէօյիւք օտանըն էօթէ քէօնէսինտէ քէն տիսի պիր մասա պաշընտա օթուրըր իմիշ: Շէօյ լէ քի սօն գափոնտան եանընա եէթիշէնէ գատար թէֆթիշէ վազթը օլտուն:

Թիւրքիա. — Թիւրք հիւքիւմէթի Բում փաթ րիքիսանէսինէ եազարքէն պաշ փափազ իւնվա- նը վէրիյօր իտի: Պատրիարք պու թահրիրաթը կէրի եօլլայը պօրատա էօյլէ պիրի օլմատըղընը պէյան էթմիշ իտի վէ պու պիր մէսէլէ օլմուշ իտի: Թիւրքէր Ասրլարտան պէրրու թանըլմը պիր սէլահիյէթ վէ իւնվանը լազվ էթմէք իս- թէտիլէր: Լօզան ահլոնամէսինտէ տախի պունա պիր իթիրազ օլմամը իտի: Վէնիզէլօս տախի պու պապտէ թիւրք սէֆիրի իլէ գօնուշմուշ տըր: Պու թէշվիգ Բուսլարտան տա կէլիյօր քի պատրիարքըն օրթօտօքս քիլիսէ իւզէրինէ նու- ֆուզընը էքսիլթմէք իսթէյօրլար: Թիւրքէր չիմ տի ֆանկալթը գերեզմանըղընը գապթ էթմէք էմէլինտէ օլտուզլարը կիպի ձիզուիթլէրէ ախա միւլթլէրէ տախի էլ աթըյօրլար: ձիզուիթ Գա- թօլիք չիւրքէթիլին պէշ միլօն տօլարըղ գատար էմլաքը վար իմիշ: Պրուսատա կիզլի պիր եէր տէ 124 սանտրգ ֆէս պուլմուշլար, գապթ էտիպ սահիպինէ տէ ճէգա վէրիյօրլար: Ամէրիգատա իշկի գաշազըրըղը կիպի Թիւրքիատա ֆէս գա- չազըրըղը վար իմիշ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԿԷՐ

Պօսթօնտա վէֆաթ էտէն Յակոբ Պօղիկեան 100 պին տօլա սէրվէթինի ֆէնսիվէնիատա Ուիլսըն Գօլէճինէ վասիյէթ էթմիշ տիր քի Փա- իգի իլէ ֆազիր վէ լիյազաթիյր զըղլար թալիմ օլունըն: Հայ զըղլար թէրճիհ օլունաճազ տըր: Գարըսը Հէլէն Պօղիկեան վէֆաթընա գատար պու իրատըր գուլլանաճազ տըր: Պունտան մատա Պօղիկեանըն եէկէնի Յակոբ Տիրանեան (Ուս- թըր) 10 պին տօլար, իքի պաշգա եէկէն օլլան- լարը վէ զըղլարը 3,000էր վէ պինէր տօլար ա- լաճազլար տըր: Պօսթօն Հայվանաթա Մէրհա- մէթ Լիկինէ 2,000 տօլար վէ քեաթիպի զըղա պին տօլար վասիյէթ էթմիշ տիր: Սթանպօլ- ինկիլիզ Թիւրք մահքէմէսի Գըպըրտա իլթիճա էթմիշ Հայլարըն էմլաքը մէսէլէսինտէ րէտա ճէվապ վէրմիշ տիր: Իւսկիւտարտաքի Սը- խաշ քիլիսէսինին 27 փարշա էմլաքընը Թիւրք հիւքիւմէթի գապթ էյլէմէքտէ տիր: Իզմիրտէ Գըղը Զէօփիլիք նամ մէզարիսթանտա պիր Յը- րանսըզ չիֆթիլիյինտէ եիւզ գատար Հայ վէ

Բում չօճուզլար Գաթօլիք րուհպանլար մայէ- թինտէ պէօյիւյօրլար իմիշ: Իզմիրտէ Հիւս- նիւ օլլու Ալի իսմփինտէ պիրի թութուլմուշ քի ասլէն Արապքիլի պիր Հայ իմիշ: Մարսի- լիատա Հայ Եկեղեցի փէրուշան հալտէ իմիշ, ճէմաաթ քիլիսէնին քիրասընը պիլէ վէրէմէ- յօրլար: Թօմարգատուն 16 հայ գաղթական Սթանպօլա կէլմիշլէր տիր: Փարիստէ Տօգթ- Եաղուպեանա Լէթիօն տօնէօր նշանը վէրիլմիշ տիր: Սէլանիքտէ Անաթօլիա Գօլէճինտէ Վար դանանց տօնը մութանթան պիր սուրէթտէ իճ- րա էտիլմիշ տիր: Պուլլարիսթանտան 48 Փա- միլիա Հայաստանա կիթմէք իշիւն միւրաճաաթ էյլէմիշլէր: Պունլար Նուպարաշէնտէ թիւթիւն զըրաաթը իլէ մէշղուլ օլաճազլար տըր: Սիոն կադէթասընըն նէշի իշիւն Գալուստ Կիւլպէնկ- եան օն պին Փրանգ թախսիւ էյլէմիշ տիր: Ժինէվտէ գաղթականլար Գօմիթէսի Նանոէնին վէֆաթը սէնէ պաշընտա Հայ վէ Բուս գաղթա- կարլար իշիւն պիւթիւն միւլթլէրէ միւրաճէ- աթ էթմէյէ գարար վէրմիշ տիր: Եունանիս- թան գաղթականլարընը Յրանսանըն ճէնուպը- նա նազլ էթմէք տիւշիւնիլիւյօր: Հալէպտէ Գօմիլինիսթ տէյու մահպուս օլան Կ. Տէմիր- ճեան վէ Թ. Պօյաճեան պէրաէթ էթմիշ տիր:

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Հա՞րպ իլէ մի, Սո՞ւլի իլէ մի
Մամէլքէյն հաւքախանէսի

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

«Պունտան Զիյատէ Պիր Բիմսէտէ Մուհապ- պէթ Եօգ Տըր»

Սարա Վարժուի Գըսաճըրգեան

ՎԵՐ. Հ. ԿԵՕՎԳԱԼԱՅՃԵԱՆ

Եունանիսթանտա Բիլիսէ Իսլահաթը

ՄՈՒԽԱՊԵՐԿԱԹ

Շէհիտլէրիմիգ ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ
Խըլգէթը Ալէմ ֓էրքէվլէրի

ՓՐՕՓ. Կ. Գ. ՏԱՂԼԵԱՆ

Ասֆուրիյէ հաւքախանէսիլէ Օլան Պօր- ճումուզ ՎԵՐ. Ս. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԻ

Մախաթմա Կանտի

Պօսթօնտա «Րահմիւմա» Զիյաֆէթի

ՎԵՐ. Ա. Թ. ՊԱՂՏԻԿԵԱՆ

Մէֆթուպարտան